

De *Yzer*bode

Verantwoordelijke uitgever:
Drukkerij Schoonaert bvba
Bergenstraat 1, 8972 Roesbrugge
tel. 057 30 03 79 - fax 057 30 09 80
info@drukkerijschoonaert.be
ING BE96 3850 0570 7505 - IBAN BBRUBEBB
JAARABONNEMENT: € 19,00

50 jaar Eurofreez

In 1965 besloot de familie Camerlynck, hoofdverdelers van Artic ijsroom aan de kust, een bedrijf op te starten voor de productie van kroketten en frieten, een expanderende markt. Een onderkomen werd gevonden in een oude koffiebranderij bij de brug over de IJzer in Roesbrugge en met eerder primitieve installaties werden zowel aardappelkroketten als kaas- en garnaalkroketten geproduceerd. De frieten werden in manden voorgebakken en eens afgekoeld vers aan de lokale restaurants geleverd.

Het beoogde resultaat bleef uit en zelfs de bijkomende investeringen van de familie Masselis en de firma Seru & Annoot - als aardappelleverancier - brachten niet de verhoopte oplossing en een concordaat volgde.

Gelukkig werd in 1967 Laurent De Coninck (the King), een dominant figuur (en gedisciplineerd oud militair), bereid gevonden de leiding over te nemen en die kon door een enorme inzet, de medewerking van personeel en leveranciers snel de negatieve spiraal ombuigen en Eurofreez op de rails zetten. Laurent onderhield persoonlijk goede contacten met aardappelhandelaars, leveranciers, collega's, banken en

personeel. In 1971 werd zelfs geïnvesteerd in een nieuw gebouw en nieuwe installaties in de nabijgelegen gemeente Proven, de huidige vestigingsplaats.

In 1976 ontstond een aardappeltekort. Geen nood, Laurent trok naar Amerika en Canada en slaagde er in ettelijke miljoenen kilo's diepgevroren frieten te importeren en te verkopen. Het waren wittere frieten dan de onze (op basis van het ras Russet Burbanks), maar het waren frieten. Inmiddels breidde hij de fabriek in Proven uit en in 1988 werd begonnen met de bouw van een zuiveringsstation.

Vanaf de jaren '80 werd voluit gegaan voor diepvries en werd de invriescapaciteit en opslag uitgebreid. Naast frieten werd vooral geïnvesteerd in niche producten op basis van aardappelpuree en ook de kaas- en garnaalkroketten verkochten vlot.

Eurofreez werd een vaste waarde en ook het merk kende een doorbraak. Toch werd het overgrote deel geproduceerd als private label dat afzet vond in eigen land maar vooral in

Frankrijk, Engeland en zelfs wereldwijd werden afnemers gevonden.

In 1992 ging Laurent met pensioen en werd opgevolgd door Alan D. Palmer (een ervaren man in de aardappelwereld) die het beleid verder zette en een verdere groei van Eurofreez realiseerde. Er werd onder meer een nieuwe productieruimte gebouwd voor de snacks.

Vanaf 2000 tot 2010 werd het bedrijf geleid door Dirk De Pandelaere in opvolging van Alan D. Palmer. Onder zijn beleid werd er een nieuw gebouw geplaatst voor de pureeproductie.

Sinds 2010 is Philippe Debruyne aangesteld als Plant Manager.

In 2008 werd het bedrijf samen met het aardappelbedrijf Seru & Annoot overgenomen door het Nederlandse Aviko, een belangrijke aardappelverwerker die zijn producten wereldwijd afzet.

Binnen het bedrijf worden nauwelijks aardappelen gestockeerd, hooguit voor de productie van 1 dag. Bintjes maken 80 % uit van de verbruikte aardappelen die uit West-Vlaanderen en uit Noord-Frankrijk komen. Voor de dagdagelijkse leveringen worden hoofdzakelijk aardappelen uit de regio verwerkt.

Met een bedrijfsoppervlakte van 5,5 ha is Eurofreez een belangrijke entiteit binnen de Aviko-groep. Met meer dan 250 mensen worden dagelijks diepgevroren frieten geproduceerd maar daarenboven specialiseert Eurofreez zich in puree, gratin maar ook kaas- en garnaal-kroketten blijven onderdeel uitmaken van het productassortiment.

Hartslagen
van Rik Ryon

**Wat baten
wapenstilstand en
bloemenkrans als we
verder doen met
onze oorlogsdans?**

Uitgaven te verkrijgen bij Rik Ryon
Blokweg 2 - 8972 Proven
rik.ryon@telenet.be

www.drukkerijschoonaert.be

Ideaal Nieuwjaarsgeschenk

VOOR JE KLANTEN

- Kalender 2016
- Notablokken (verschillende formaten)

Nieuw!

- Posters groot formaat
max. breedte 1,30 m
voor kleine oplages
- Stickers
in alle vormen en maten

Drukkerij Schoonaert

Bergenstraat 1
8972 Roesbrugge
057 30 03 79
www.drukkerijschoonaert.be

Openingsuren:

iedere werkdag: 8.00 - 12.00 u. & 13.00 - 18.30 u.
zaterdag: 8.30 - 12.00 u.

**100 JAAR
GELEDEN**

't Was volle maan

In januari 1915 zat ik aan "De Drie grachten" bij Noordschote. Alles was overstromd. Wij zaten aan de ene kant, de Duitsers aan de andere kant. De Duitsers moesten van Merkem komen. Op een nacht - ik denk dat 't de zevende februari was - kwam er een contingent Duitsers om de sector te bezetten. Een dertig man. Ze gingen tot aan de brug van "De Drie Grachten". Daar aangekomen, keerden er drie op hun stappen terug. Eén bleef staan, recht voor mij. De twee anderen werden iets verder uitgezet. 't Was volle maan. En die ene stond daar zo schoon voor mij. Op een bepaald moment werd het mij te sterk dat hij daar zo schoon voor mij stond ... en ik schoot hem. Hij viel naar beneden, met zijn hoofd op de *talud*.

We hebben het duur betaald! Rond twee uur 's nachts hebben de Duitsers aangevalen aan de brug. Wij konden niet terug. Alles was overstromd. 't Was lichtjes gevrozen, zo'n millimetertje, een peeltje ijs op 't water. En ik kon niet zwemmen. De korporaal moest ons erdoor trekken, aan iedere gracht.

We zijn eruit geraakt. In Reninge, op een hofstee, hebben we direct 'korten drank' en andere kleren gekregen. We hebben er niets aan overgehouden.

Jules Leroy, "Van den Grooten Oorlog".

OORLOGSBOEKEN DE SLUISWACHTER VAN DE IJZER

Op 4 augustus 1914 vallen de Duitsers België binnen. De tegenstand die ze ondervinden is heviger dan verwacht maar de overmacht dwingt de Belgen tot de aftocht. Een voor een vallen de forten op de Maas, rond Luik en Namen, in handen van de Duitsers. Vanaf 20 augustus trekt het Belgische leger zich terug naar de vesting Antwerpen, waar het wacht op hulp van Engeland en Frankrijk. Op 10 oktober valt ook Antwerpen en twee dagen later staan de Duitsers al in Gent. Het Belgische leger graaft zich in achter de IJzer. Hier moet het te allen prijze standhouden. Vooral de bruggen over de IJzer moeten uit handen blijven van de Duitsers. Een verovering van die bruggen zou immers de weg naar de definitieve overwinning openzetten... Helaas vallen de bruggen over de IJzer enkele dagen later ook in Duitse handen. De situatie is hopeloos. Tot er eind oktober plotseling water stroomt in het gebied tussen de IJzer en de spoorlijn Nieuwpoort-Diksmuide en de Duitse opmars wordt gestuit. Iemand heeft blijkbaar de sluisen opengezet... Wat gebeurt er als een geschiedenisdocent besluit de oercatastrofe van 14-18 in te duiken? Wat als hij de boeken dichtklapt en het front langs ongewone wegen probeert te doorkruisen? En wat als hij zich bij de hand laat nemen door de twee ongeletterde gidsen Hendrik Geeraert en Karel Cogge? Die zijn niet in de wieg gelegd om de Eerste Wereldoorlog te beslechten. Toch maakt oktober 1914 hen tot wisselwachters van het lot. Een eeuw na de IJzerslag voert hun verhaal naar de plekken waar de bewegingsoorlog stilvalt en symboliseren zij hoe mensen met z'n allen geschiedenis schrijven en verzwijgen... Benedict Wydooghe (Lichtervelde, 1972) doceert geschiedenis. In dit boek gaat hij op zoek naar de laatste sporen van de onderwaterzetting van de IJzervlakte, die een beslissende wending gaf aan de Eerste Wereldoorlog ...

Auteur: Benedict Wydooghe
Uitgever: Witsand Uitgevers bvba
Prijs: € 19,95
ISBN 9789490382865

KLOPPE- KLOPPE- KLOP

Dat het een hamer is! Hadden we óók lichtelijk vermoed. Dat het een houten hamer is. Zelfs iemand met cataract kan dit zien! En dat hij dient om ermee te kloppen? Nogal wiesde! Heet hij trouwens niet een 'klopper'?

Maar waarom wordt ermee geklopt? Soms op de vingers. Per ongeluk natuurlijk. Het gezochte slagveld is de kop van de steenbeitel, van het ceseel. Dit hanteert de steenkapper niet om er ruwweg zijn stenen mee te klieven maar om zijn gewrocht fijn af te werken. Voor de finishing touch dus.

Vaak zijn kloppers gemaakt van beukenhout en hebben meestal een ronde slagkop, zodat elke slag raak is, ongeacht de stand van de hamer. Soms worden ook vierkante modellen gebruikt. En vanwege de grotere duurzaamheid ook kloppers van kunststof, omdat stalen beitels de vezels van het beukenhout beschadigen.

Frank Leuridan uit Westvleteren sloeg de raadspijker op de kop, verdient een feliciterend kloppje op de schouder en een plaatsje in de eregalerij van de IJzerbode. Ere wie ere toekomt!

Wartoe diende dit voorwerp?

Oplossing sturen naar Guido Schoonaert, Bergenstraat 16, 8972 Roesbrugge, tel. 057 30 15 57 of info@drukkerijschoonaert.be. Uit de juiste antwoorden wordt een winnaar getrokken die een prijs ontvangt.

**KORTING
50-PLUSERS** **MET
WAARBORG**

TANLABO RAHEEN

**GEBROKEN GEBIT ?
KLAAR TERWIJL U WACHT !**

Duinkerkestraat 107 - POPERINGE
Gsm 0475 86 84 24
Open: iedere werkdag, zaterdag inbegrepen

TEA-ROOM - EETHUIS - HOTEL**

“HET WETHUYS” “BOLTRA CAFÉ”

Watouplein 2-3 - 8978 Watou - 057 20 60 02
www.wethuys.be - www.boltra.be

Nieuwjaarsmenu 2016 op 1 januari en gans de maand januari

Grenache de Beaumont
met wachtbordje van drie wildpasteien

Vissersbord van rode poon,
victoriabaars en scampi in garnituur

IJsgoelde tomatensoep met sinaasappel,
komkommer en gegrilde makreel

Stoofpotje van wild of zalm met
kroket van tomaat en mozzarella,
zalfje van butternut, vlierbessensuprème
of vlierbloesempoivrade

Fonkelende chocoladefantasie 2016

Met apero, zonder drank: € 40 p.p.
Met apero en aangepaste kasteelwijnen of
bieren van Watou: € 50 p.p.

Graag reservatie
057 20 60 02 - info@wethuys.be

Europa-centrum

Bergenstraat 2 - 8691 Beveren a.d. IJzer
op overoever van Bertennest
te Roesbrugge

IN VAN DER HALLEN-GEMEENSCHAP & EUROPA-BROEDERSCHAP

JAARMIS BERTENNEST IN HARINGE

Op de vooravond van de Advent, zaterdag 28 november om 19 uur is er H. Mis als dank en herinnering hoe auteur en studentenleider Ernest van der Hallen een bezielande rol speelde bij jongeren die elkaar vonden in hun brondorp Haringe.

Het begon al rond het Rodenbachjaar 1956 toen ze vandaar jaarlijks op “Bedevaartmars” stapten langs de IJzer naar de IJzerbedevaarten rond het nieuwe IJzerkruis in opbouw.

Meester Jozef Gheysen en de Haringse pastoor Wilfried Bruneel als oud-frontaalmoezener 1914-1918 steunden deze groeiende Van der Hallen-Gemeenschap.

Op 14 maart 2015 kwam voor de 55ste maal een afvaardiging van deze gemeenschap rond het graf van Nest van der Hallen in zijn geboortestad Lier. In alle jaren daartussen stierven wat voortrekkers of werden sommigen minder actief door ziekte, leeftijd of andere omstandigheden. Allen worden betrokken bij deze Advent met inzet “Jaar van de Barmhartigheid” vanaf 8 december 2016. Ook al wie in Europa-Broederschap verder pelgrimeert in het spoor van de Zwitser Albert Zoller (Gossau, † 2006) of Martha en pater Rik Spiessens (Zelem-Fidenza, † 1999).

Dit in blijvende samenwerking met de studentenbeweging KVS-VKVHV en vanuit de drie-eenheid: godsdienst-liefde-kunst. Wie € 15 overschrijft op rek. BE89 3850 5291 5785 vzw Bertennest, 8972 Roesbrugge, ontvangt het boek “Ernest van der Hallen, begenadigde en leider” door abt Bonifaas Luyckx. Vanaf € 30 het dagboek “Te voet naar Rome” door Martha en Rik Spiessens, met verantwoording over groei en werking vanuit het Europa-Centrum.

Naar de toekomst toe en ter verjonging werd de vlag doorgegeven o.l.v. Robin Vandenberghe.

Voor samenwerking of ontmoeting: bertennest@skynet.be of via tel. 057 30 02 08.

Studenten- en Scholierenbeweging:
info@kvs-v.org - 0476 37 57 49.

KERSTACTIE BOND ZONDER NAAM

Ook dit jaar is er een stand met kaarsen en kalenders ten voordele van de Actie Bond zonder Naam in het Bertennest, Bergenstraat 29 te Roesbrugge.

Iedere dag (uitgez. maandag) open van 14 tot 17 uur. Bij voorkeur op afspraak: bertennest@skynet.be - tel. 057 30 02 08.

Dit ook voor de kalenders Davidsfonds Frans-Vlaanderen.

Hartslagen
van Rik Ryon

Alles wordt nu
bewaakt,
maar wie bewaakt
er de bewakers?

Uitgaven te verkrijgen bij Rik Ryon
Blokweg 2 - 8972 Proven
rik.ryon@telenet.be

Op zondag 22 november
tussen 13 en 18.30 uur
komt de Sint langs!

Hij brengt voor ieder
kind iets lekkers mee.

Tot dan,
het Hopsiepop's team

Indoor
speelpark

HOPSIEPOPS

POPERINGE

Boter en kaas in de Kasselrij Veurne (10)

16de - begin 19de eeuw

HOOFDSTUK 6: PRODUCTIE VAN ZUIVEL

België of Vlaanderen staat niet bekend als een zuivelvland. Iedereen kent daarentegen het alomtbekende Nederlandse zuivelmeisje van onze noorderburen. Ook over onze zuiderburen is iedereen het eens dat wie Frankrijk zegt, aan kaas denkt. Nu is de logische vraag: waarom zijn wij niet naar een zuivelproducerend land geëvolueerd?

De laatste jaren zijn er wel grote inspanningen ondernomen om de *Belgische kaasschotel* voor het eigen publiek en buitenlanders te promoten. Groot is de verwondering van een persoon zoals *Hugo Claus* als hij een stukje van elk wil en een enorm assortiment voorgeschoteld krijgt. *Belgische kazen blijven verbazen* want ze zijn nog te weinig bekend. Daarbij komt nog dat *onbekend onbemind* maakt, en dat daarmee de oorzaak van de mindere bekendheid wordt aangegeven.

Het kadert binnen het opzet om daar wat aan te verhelpen. Daarvoor gaan we vooreerst kijken naar wat er zoal in de literatuur over zuivelproductie in de Middeleeuwen, de Nieuwe Tijden en het begin van de Nieuwste Tijden aanwezig is. Ten tweede onderzoeken we wat de staten van goed ons voor de Kasselrij Veurne leren.

A. Situatie per tijdvak

1. Boter in de Middeleeuwen

Eén van de oudste vermeldingen van boter in onze gebieden is in de *Capitulaire de Villis* te vinden die van vóór 800 dateert. Het is een lijst van waren die manueel op de keizerlijke vroeuhoven werden vervaardigd en waaraan speciale zorgen van reinheid moest worden besteed. De vertaling van het vierendertigste artikel uit de *Capitulaire* luidt: *Er moet geheel en al met alle nauwgezetheid voor worden gezorgd, dat al wat ze met de handen zouden bewerken of maken, dit is ... boter ... dat ze allemaal met uiterste zindelijkheid zouden zijn gemaakt of bereid*. Het bewijst dat toen al boter werd vervaardigd. Dit zou eveneens bewijzen dat er aan het keizerlijke hof, en waarschijnlijk in de voorname kringen, boter werd verbruikt. Daarenboven geeft de nadruk op reinheid aan dat de boter rauw werd verbruikt, bijvoorbeeld als toespijs op brood.

Volgens P. Lindemans is het aanneembaar dat ook abdijen tot de verspreiding van de boterproductie hebben bijgedragen. Op de veehoven van de kloosters boterde men en als ze later niet meer aan zelfwinning deden, gingen altijd een paar van hun hoven, die over het beste grasland beschikken, een deel van hun pacht in boter betalen.

Als voorbeeld van zo'n pachtcontract of -brief geven we het *Goed van Ottersham* te Zwijnaarde, dat aan de Sint-Pietersabdij van Gent behoorde in 1434. Het bepaalt dat de pachter, als er een prior *met eenen convente* op het hof is, buiten de vasten, hem 3 1/2 pond boter, *eene teele zanen van 3 vierendeelen ende twee scotelen afgeblasen roems* moet geven elke dag. Is het de opperprior, dan moet hij vier pond boter geven. Is het een religieus, één pond en één teil zaan met daarbij nog alle dagen *eenen verschen nieumolcken caes*.

Vanaf de 14de eeuw nam de vraag naar boter toe onder invloed van de toename van de stedelijke bevolking. Een gedeelte ervan (lees: de welgestelden) begon boter op het brood en voor het bereiden van maaltijden te gebruiken. In de 15de eeuw zou boter zo onmisbaar zijn geworden dat de welgestelden haar op hoge kerkelijke feestdagen en tijdens de vasten moeilijk konden derven en omwegen zochten om het verbod op het verbruik van boter op deze dagen te omzeilen. Zo verleende paus Innocentius VIII in 1491 een afwijking op dit kerkelijk verbod ten voordele van koningin Anna, hertogin van Bretagne, ter gelegenheid van haar huwelijk met de Franse koning Karel VIII. Eveneens verkocht kardinaal Ambrosius, aartsbisschop van Rouen tussen 1493 en 1498, vergunningsbrieven aan welstellenden. De opbrengst van deze *boterbrieven* diende voor de bekostiging van één van de drie torens van de *Notre Dame de Rouen*. Dat dit niet uitzonderlijk was, blijkt uit de volgende voorbeelden: de *Notre Dame* te Parijs, de kathedraal van Bourges. In Vlaanderen zijn de zogenaamde *boterblokken* in de kerken nog de stille getuigen van deze tijd.

Niet alleen de vraag naar consumptieboter nam toe, ook de vraag naar boter als vetstof voor de volderij. Zo was boter in leper de enige toegestane vetstof om het laken te *smouten*. Tenslotte kan boter ook voor het smeren van de werktuigen gebruikt zijn, want na de uitvinding van het buskruit was dit het geval voor het wapenbedrijf.

2. Boter in de Nieuwe Tijden

We kunnen beroep doen op een aantal narratieve bronnen die ons voornamelijk een duidelijker beeld geven over het voorkomen van de boterproductie.

J. Marchantius deelt in zijn *Flandra commentariorum libri IIII. descripta* in 1596 over Vlaanderen mee dat dit land een overvloed van de allersmakelijkste boter heeft. Valerius Andreas Desselius van zijn kant roemt in zijn *Bibliotheca Belgica* (1643) Diksmuide omdat deze stad gerenommeerd is voor zijn handel en voortreffelijkheid van kaas en boter. Ook J. Blau doet dit in zijn *Tooneel der steden* rond 1650. Diksmuide kende *ieder weeck, op maandagh, een vermaerde markt van butter en kaas...* *Deze stad geeft haer naem aan de beste butter*. Veurne had eveneens zijn markt in butter en kaas. Nogmaals wordt dit in 1727 door N. Despars bevestigd. Als hoofdauteur van de *Chronijke van Vlaenderen* hangt hij een beeld op van de boterproductie in Diksmuide. Hij wijst erop dat de *boter meer gewonnen word op de weyen van het Brugsche Vrye en Ambagt van Veurne, als op de velden ofte bestrek van Diksmuyde*. In 1738 is er nog een andere auteur, namelijk I. Tirion, die in de *Hedendaagsche historie of tegenwoordige staat van alle volkeren, de landstreek rondsom de stad (= Diksmuide)* vermeldt omdat deze veel boter uitlevert.

Niet alleen het oude graafschap Vlaanderen, met in bijzonderheid de streek rondom Diksmuide, stond voor zijn boterproductie bekend. Ook Brabant had bepaalde gebieden met enige faam. Uit de *Chronycke vande Hertoghen van Brabant* (1612) van Laurens van Haecht Goidtsenhoven is bekend dat men *seer smaeckelijcke boter, besonder inde Kempen, Thienen, Linter ende daer omtrent vervaardigde*.

Volgens de beschrijvende bronnen was Leiden in Nederland de 'boter'-stad die het meeste aanzien had. Dit leert ons Simon van Leeuwen in 1672 door zijn *Korte beschrijving van het Lugdunum Batavorum. Nu Leyden*. Hij wijst erop dat in deze stad de *voornaamste suyvel en groent-markt van geheel Holland was met voornamelijk goede ende wel-bebouwde boter, die nergens soo goed en valt*.

In Frankrijk waren volgens abt Tessier in *Encyclopédie méthodique, Agriculture* (1813) de volgende soorten boter de beste: *celui des Alpes, ceux d'Isigny et de Bretagne*. Op de internationale markt was Normandische boter de meest gevraagde.

Om een beeld te vormen van de boterproductie in de Kasselrij Veurne, voor de periode 1550-1650, gaan we te rade bij P. Vandewalle. Hij stelt dat aangezien er in die tijd geen koeltanks voor melk bestonden, men de melk moest verduurzamen in boter of kaas. Voornamelijk het eerste schijnt het meest in de polders toegepast te zijn.

Een korte beschrijving van de vervaardiging van boter met het oude materieel sluit het onderwerp af en laat ons met veel vragen zoals we reeds eerder opmerkten.

Volgens P. Lindemans leverde vooral Holland in de 16de eeuw boter aan de Zuidelijke Nederlanden. Alle grote boterverbruikers zoals kloosters en abdijen moesten Hollandse boter kopen om voorraad te kunnen aanleggen. Wat een gevolg was van waarschijnlijk een ontoereikende productie en wellicht een mindere geschiktheid voor de inmaak.

In de 17de en 18de eeuw kwam er, volgens Lindemans, boter uit Holland en Friesland. Deze was *le plus riche et délicieux*. Daarna volgden Engeland, Schotland, Denemarken, Noorwegen, Zweden en de Baltische landen. Boter van de minste kwaliteit kwam uit Ierland.

Daarentegen geeft hij aan dat de Vlaamse kustvlakte van oudsher de meest begunstigde streek voor boterproductie was. Die bezat goede weiden voor het melkvee, dat daardoor uitstekende boter leverde. In het begin van de 17de eeuw en wellicht vroeger, bloeide er te Diksmuide, Armentiers, Belle en Hazebroek een zeer bedrijvige handel in boter.

Andere befaamde boter was die van de Dendermeersens. De boter van Anderlecht, die in de beemden van het Zennedal werd gewonnen, kende bijval op de markt te Brussel en zelfs buiten Brabant.

Tenslotte was er nog de geapprecieerde *spurrieboter* van de Kempen. Zij was een der 'rijkdommen' van de Kempische landbouw en dit blijkt tevens uit de volgende lofzang van de Geelse rector Brouwers in de 17de eeuw:

*Lang leef'en en groye' en bloeye'
gezegend Kempenland
Daer vette boter geeft
het schraal en mager zand.*

3. Boter in het begin van de Nieuwste Tijden

Vooreerst kijken we even naar wat verhalende bronnen ons over de boterproductie in het begin van de 19de eeuw meedelen.

In zijn *Essai sur l'économie rurale de la Belgique* van Emile de Laveleye uit 1862 bespreekt hij de Kempen of *La Campine*. Daar vormde boter *le principale objet d'exportation*. Boter had er sinds eeuwen een goede reputatie, zodanig dat er op de markt te Londen naar werd gevraagd.

Het einde van de 19de eeuw is een periode waarin men op een nieuwe manier aan boterbereiding gaat doen. Er werd enerzijds meer en meer afgestapt van de productie op de boerde-

rij en anderzijds ging men aan kwaliteitsverbetering doen.

In 1888 begon men met een rondreizend onderwijs in de zuivelbereiding. Dit waren de zogenaamde *vliegende melkerijscholen*. Twee jaar later in 1890 richtte men de eerste echte zuivelschool op te Wevelgem. In de komende jaren kreeg iedere provincie een dergelijke school.

Productie van boter op de boerderij ging geleidelijk over naar een meer gecentraliseerde fabricatiemethode door het ontstaan van de zogenaamde *coöperatieve boterfabrieken*. In België werd het eerste particuliere zuivelbedrijf in 1883 te Gent opgericht. Vijf jaar later, in 1888, had Oostkamp het eerste samenwerkende zuivelbedrijf *De Nieuwburgh*. In korte tijd ontstonden overal coöperatieve zuivelbedrijven. In 1895 waren ze met 69 in België, in 1896 met 118 en in 1897 met 199. De verdeling per provincie wordt in onderstaande tabel gegeven.

Provincie	Aantal coöper. bedrijven
Limburg	56
Luxemburg	50
Brabant	23
Henegouwen	23
Oost-Vlaanderen	15
Antwerpen	10
Luik	9
Namen	8
West-Vlaanderen	5

Uit deze tabel blijkt dat West-Vlaanderen maar 5 coöperatieve bedrijven bezat in 1897. Eén daarvan bevond zich te Pervijze, een dorpie in het oude Veurne-Ambacht. We konden het aanplakbiljet uit 8 december 1894 op de kop tikken dat een oproep deed *Aan de Landbouwers van Pervyse en van het omliggende*.

Interessant is de inleiding omdat die ons veel leert over de redenen van de oprichting. De eerste zin vermeldt al dat de 'melkerij' niet meer winstgevend was in het Veurne-Ambacht, alhoewel zij *noghtans zoo lang eene bron van welstand was voor de boeren*. Door zich te verenigen in een coöperatieve zouden ze weer den eersten rang bekomen in de melk-nijverheid.

Tenslotte geven we het aantal coöperatieve zuivelbedrijven in 1911 om de spectaculaire groei van dit soort 'fabrieken' te illustreren: 559!

Wordt vervolgd.

Laurent Hoornaert

Wèt je gy oe da wyder dat zegn?

Wuffer antwoerde da j' hadden kunnen geven

1. kardjas geven = van katoen geven
2. e poef geven = ophef maken
3. beschid geven = beslissing bekend maken
4. kooërde geven = toegeven, de teugel wat lossen
5. e potje geven = hand/pootje geven
6. 't e droai geven = er een wending, uitleg aan geven
7. en(d)s geven = meer vrijheid geven
8. de vuve geven = de hand geven
9. gin kik geven = geen woord zeggen
10. ze vet geven = ervanlangs geven
11. e vat geven = een traktaat geven met een vat hier
12. broert' en hand geven = plassen bij mannen
13. e loaige geven = aaien
14. e totje geven = een kus geven
15. e smoetstute geven = een kinmassage geven
16. van ze latte geven = erop los slaan, tekeer gaan
17. e keunebille geven = een kniestoot geven
18. e vroenk geven = een wending, een wrong geven
19. e vreve geven = wassen, schoonwrijven
20. e voede geven = een plooi, een vouw geven

Wiene kreëgen z' op nulderen buleting?

20 p.: Denecker St., Dewaele A. en Keirsebilck H.

19 p.: Steverlyncck M.

18 p.: Becuwe C., Becuwe M., Goudezeune M., Igdot L., Vandenbosch R. en Verbaere O.

Hoeë dan me dit zeggen in nuus schooën Westhoeks?

1. woerd • 2. spoel • 3. katrol
4. terugtraprem • 5. knotwilg, -populier
6. kersenpit • 7. enkel(s) • 8. fopspeen
9. gesp • 10. vaalt • 11. bankschroef
12. wimper • 13. veen(grond)
14. harde bezem • 15. dorpel
16. pluimloos vogeljong • 17. dikbilrund
18. stopverf • 19. peluw • 20. duizelig

Me kicken ol uut noa julder antwoerd!

Weirt julder !

*"Ja," zei de vint,
"spoaren oj 't hed
en spoaren oj 't nie hed
't is ieër ossan spoaren!"
En e kreeëg patatten mit de peele.*

Wim Sohier

1.12 tot 31.12.2015

Eindejaar bij uw dorpshandelaar

€ 500

6x
€ 100

€ 2800
naturaprijzen

Deelnemers:

Abele

Tuin-, dier en hengelsport d'Abeelestatie | Café De Nieuwe Appel | Coiffure Hilde
Coeur au Chocolat | De Balans, schrijnwerker | Drankcenter Cuvelier
Eet- en bierkroeg Au Nouveau St-Eloi | Eet- en drankhuis De Luttertap
Galerie-Café De Katteman

Proven & Krombeke

Chocolade Zokola | Coiffure Rita Ganne | Coiffure Romina Worm
Garage Nevejan - Norbert Criem | Hairdesign Ronny | Instituut Valerie Viane
Tuincentrum Au Petit Jardin

Roesbrugge-Haringe

Bakkerij Sabbe | Drukkerij Schoonaert | Elektro Cappoen | Wellness In Septem Caelo

Watou

Café Het Brouwershof | Chez le Voisin | Coiffure Nadine Deroo | Coiffure Nancy
Frituur Friettijd | Schilderwerken Hespeel bvba | Hondentoiletage & dierenboetiek Ziggy's
Instituut Liezelot | Zuivelhandel Inge Devooght

unizo

Unie van Zelfstandige Ondernemers

Openbare trekking in café "Au Nouveau St.-Eloi" te Abele
op vrijdag 8 januari 2016 om 19 uur.

Lijst van de winnende nummers verschijnt in "De IJzerbode",
"Het Wekelijks Nieuws" en op www.unizo-ijzerbode.be.

De prijzen moeten afgehaald worden vóór 31 januari 2016.

VRAAG JE LOTJES !

ABELE ★ WATOU ★ PROVEN ★ KROMBEKE ★ ROESBRUGGE-HARINGE ★ BEVEREN ★ STAVELE

Kerstmarkt

Zaterdag 12 december 2015
van 15 tot 22 uur

Beveren a.d. IJzer • Oost-Cappel
Casselstraat (grens)

14de verwenbeurs te Proven

SFEERBEURS

cultureel centrum de croone

gratis toegang

vrijdag 27 november 2015
van 18.00 tot 22.00 u

zaterdag 28 november 2015
van 14.00 tot 22.00 u

zondag 29 november 2015
van 10.00 tot 18.00 u

ZELFSTANDIG KANTOOR ALVERINGEM - ROESBRUGGE
BERNARD COMEYNE

Nieuwstraat 12, 8690 Alveringem

T 058 28 00 10 - F 058 28 00 18 - E comeyne-alveringem@ing.be

Roesbruggeplein 7, 8972 Roesbrugge

T 057 34 68 40 - F 057 34 68 48 - E roesbrugge@ing.be

Alveringem

Maandag	9.00 - 12.00 uur	
Dinsdag	9.00 - 12.00 uur	
Woensdag	9.00 - 12.00 uur	ledere namiddag
Donderdag	9.00 - 12.00 uur	op afspraak
Vrijdag	9.00 - 12.00 uur	
Zaterdag	9.00 - 12.00 uur	

Roesbrugge

	14.00 - 17.00 uur
	14.00 - 18.00 uur
ledere voormiddag	14.00 - 17.00 uur
op afspraak	14.00 - 17.00 uur
	14.00 - 17.00 uur

Buiten de kantooruren steeds mogelijk op afspraak

FSMA 102316 cA-cB

Klimaatverandering (7)

De conferentie van Parijs

Er is lang naar uitgezien en straks is het zo ver: op 30 november start in Parijs de moeder van alle klimaatconferenties, de zogenaamde COP21. ⁽⁵⁷⁾ Twee weken lang verzamelt de fine fleur van het globaal klimaatbeleid in de Lichtstad voor wat het grootste diplomatieke evenement ooit wordt op Franse bodem.

Omwille van capaciteit en bereikbaarheid werd voor Parijs-Le Bourget gekozen, een domein van 18 hectaren dat plaats moet bieden aan 40.000 genodigden.

Naast de officiële vergaderruimtes voor de conferentie zelf, functioneren nog twee grote complexen: "La Galerie": een enorme expositie van toekomsttechnieken uit de bedrijfswereld die het klimaatprobleem deels zullen oplossen. En daarnaast: de "Espaces Générations Clima": zalen voor ontmoeting en debat waar het publiek ook officiële vertegenwoordigers aan het woord kan horen. ⁽⁵⁸⁾

Lichtpuntjes in de Lichtstad

Na twee decennia van moeizame klimaatonderhandelingen is de uitstoot van broeikasgassen groter dan ooit - op jaarbasis de helft meer dan in 1990. En soms lijkt de situatie wel uitzichtloos. Toch zijn de verwachtingen voor Parijs hooggestemd en laten ook heel wat positieve evoluties zich opmerken: het Kyotoproces was leerzaam voor het toekomstige akkoord. In de voorbije jaren werd immers bijzonder veel expertise opgedaan om uitstootgegevens te verzamelen, te controleren en te rapporteren. Daarnaast zijn in dezelfde periode massa's wetenschappelijk onderzoek verricht naar oorzaken en gevolgen van de opwarming. Onzekerheden werden stap voor stap weggewerkt. Het IPCC ⁽⁵⁹⁾ bracht "de stand van de wetenschap" in kaart, kreeg hiervoor de Nobelprijs en klimaatsceptici haalden bakzeil. De eerste gevolgen van de opwarming worden voelbaar en motiveren beleidsmakers om het probleem effectief aan te pakken. Ook de techniek stond niet stil: duurzame energievormen worden stilaan efficiënter én goed-

Paus Franciscus

De Dalai Lama

koper. En er wordt nu al sterk in geïnvesteerd. Klimaatbewegingen groeien en krijgen de morele steun van belangrijke leiders die zich uitspreken voor een fair, ambitieus en bindend klimaatakkoord: Ban Ki Moon, Barack Obama, Paus Franciscus, vooraanstaande leiders uit de Islam, uit de Boeddhistische wereld en uit andere religies. ⁽⁶⁰⁾ ⁽⁶¹⁾ ⁽⁶²⁾ ⁽⁶³⁾ "There are no jobs on a dead planet" is een slogan waar ook internationale vakbondskoepels zich massaal achter scharen. Voor het eerst, tenslotte, lijkt een sterke wil aanwezig om een akkoord te maken dat bindend is voor alle landen, en met name dit punt kan een groot verschil betekenen tussen Parijs en Kyoto. (Daar bleven landen als India en China buiten schot, en haakte ook de V.S. af.)

Uitgangspunten

Voor het nieuwe akkoord wordt uitgegaan van een dubbele doelstelling: enerzijds de uitstoot zodanig doen dalen dat de aarde niet meer dan twee graden opwarmt. Want boven die limiet vrezan wetenschappers voor regelrechte klimaatchaos. Nieuw is dat elk land vooraf bekend moest maken hoeveel uitstoot het wil "inleveren". Dit liet voor de aanvang van de conferentie toe te berekenen of de tweegradendoelstelling gehaald zou kunnen worden. In vaktermen worden deze toezeggingen INDC's genoemd. (Intended National Determined Contributions.)

Daarnaast moeten programma's gefinancierd worden om landen te helpen om zich te beschermen en aan te passen aan de gevolgen van de opwarming die er sowieso komt. Dit zou wel eens een harde noot kunnen vormen in de onderhandelingen: bij onveranderd beleid gaat men ervan uit dat de kosten hiervan tegen 2030 kunnen oplopen tot een jaarbedrag van 150 miljard dollar (500 miljard in 2050.) ⁽⁶⁴⁾

Het nieuwe akkoord moet in 2020 van kracht worden en een "dynamisch en duurzaam" karakter hebben, zodat het ook op langere termijn de verandering kan sturen, inspeland op nieuwe evoluties en technieken.

De lat ligt hoog

Maar hoeveel uitstoot moet nu precies "ingelivered" worden om binnen de limiet van twee graden te blijven en hoe snel? Het milieuprogramma van de VN (UNEP) stelt hierover dat we CO2-neutraal moeten worden, pakweg tussen 2055 en 2070. CO2 wordt in toekomstprojecties wel eens apart bekeken omdat dit het belangrijkste broeikasgas is, maar ook omdat het een lange levensduur heeft: het kan gemakkelijk 100 jaar in de atmosfeer blijven hangen tegenover 10 tot 15 jaar voor bijvoorbeeld methaan. Als we de andere broeikasgassen zoals methaan en N2O er wel bij nemen, moeten we een netto nuluitstoot bereiken tussen 2080 en 2100. Om dat te halen, moet reeds tegen 2030 een vermindering komen van 10% en tegen 2050 een vermindering met 55%, wat een pijnsnelle daling betekent! UNEP zegt verder dat uitstel alleen tot hogere kosten en risico's zal leiden voor de toekomstige generaties en dat er dringend veel bijkomende inspanningen moeten komen. Als we immers gewoon verder blijven groeien en uitstoten zoals we bezig zijn, krijgen we tegen 2050 geen vermindering maar integendeel een toename met 60%. Een rampscenario met temperatuurstijgingen tussen de 4 en de 5 graden. Een dode planeet dus. ⁽⁶⁵⁾ ⁽⁶⁶⁾

Het voorbereidingsproces

Laurent Fabius

De COP21 van Parijs kende een lange voorbereiding. Reeds meerdere jaren wordt naar deze top toe gewerkt. Ook de COP20 van vorig jaar in Lima stond voor een groot stuk in dit teken. In februari 2015 werd een gemeenschappelijke tekst opgesteld van meer dan 80 pagina's waarin alle landen hun pijnpunten en betrachtingen samen weergaven. Uit deze tekst destilleerde de voorzitter van de COP21 (Laurent Fabius, de Franse minister voor Buitenlandse Zaken) samen met twee ondervoorzitters de eigenlijke tekst die in Parijs zal voorliggen. In verschillende "pre-COP's" werd verder over de ontwerp tekst gediscussieerd, alsook over de bijpassende uitvoeringsbesluiten. In de periode van maart tot juni werden alle landen verwacht hun individuele toezeggingen voor de reducties

Christina Figueres

te doen. Volgens Christina Figueres, voorzitter van de VN-klimaatconventie, leidden die er reeds toe dat het business-as-usual scenario met een opwarming van 4de tot 5de kon omgebogen worden naar een scenario met 3de opwarming. Maar onvoldoende dus om binnen de 2de te blijven, en volgens Figueres zullen nog heel wat bijkomende inspanningen nodig zijn. ⁽⁶⁶⁾

Tot slot

De conferentie van Parijs wordt een gigantische vingeroefening in planetair bestuur. Voor de eerste keer in de geschiedenis zijn alle landen ertoe veroordeeld het eigen nationale kortetermijndenken te overstijgen in het algemeen belang en dat van de toekomstige generaties.

In talrijke vergaderingen en commissies zullen teksten en toegevingen minutieus doorgenomen worden. Het doen van toezeggingen wordt een ingewikkeld proces waar interne politieke, sociaaleconomische en financiële belangen afgewogen worden tegen het belang van een toekomstgericht en solidair klimaatbeleid. Dat dit niet steeds van een leien dakje loopt, bleek in eigen land uit het zes jaar durend gebakkelei tussen de gewesten. Dit leidde op de valreep tot een akkoord dat daarna onmiddellijk weer afgeschoten werd.

De conferentie van Parijs moet slagen omdat mislukken geen optie is. Maar ze is geen eindpunt: ze moet de start inluiden van het omslagpunt in de uitstoot, een dynamisch proces dat decennia zal duren. En dat veel creatieve arbeid zal vragen van alle protagonisten: overheden op velerlei niveaus, milieubewegingen en vakbonden, bedrijven en transitieprojecten. Toezeggingen zullen vertaald moeten worden in tastbaar beleid.

De mensheid bewees al meermaals tot grootse dingen in staat te zijn. Als straks de straten van Parijs overspoeld worden door kleurrijke drommen milieueenactivisten kan dit dan ook een passende spandoekslogan zijn: March of Hope!

Noten:

- 57. De COP21 is de 21^e Conference of parties, de jaarlijkse opvolgingsconferenties binnen de UNFCCC wat staat voor het VN-conventiekader tegen de opwarming van de aarde.
- 58. www.cop21.gouv.fr: website van de COP21-conferentie in Parijs, geraadpleegd op 01/11/2015.
- 59. IPCC staat voor Intergovernmental Panel on Climate Change, het gezaghebbende panel van wetenschappers, afgevaardigd door hun regering, dat in opdracht van de V.N. regelmatig een overzicht geeft van de stand van de wetenschap rond de opwarming van de aarde.
- 60. Zie o.a: Laudatio Si, Encycliek van Paus Franciscus over de uitdagingen voor milieu en klimaat op www.rkdOCUMENTEN.nl, geraadpleegd op 01/11/2015.
- 61. Katholieke kerkleiders vragen ambitieus klimaatakkoord, 26/10/2015 op www.kerknet.be, geraadpleegd op 01/22/2015.
- 62. Buddhist Climate Change Statement to World Leaders 2015, Global Buddhist Climate Change Collective, 29 oktober 2015.
- 63. Islamic Declaration on Global Climate Change, International Islamic Climate Change Symposium, 15/08/2015.
- 64. Adaptation and loss and damage, Press Factsheet 27 March 2015 op www.cop21.gouv.fr: website van de COP21-conferentie in Parijs, geraadpleegd op 01/11/2015.
- 65. The Emissions Gap Report, A Unep Synthesis Report, UNEP, Nairobi, november 2014.
- 66. 'Verwacht geen mirakel op de klimaatconferentie van Parijs', interview van Alma Dewalssche met Christina Figueres, 19 september 2015 op www.mo.be, geraadpleegd op 06/11/2015.

Luk Durnez

Europese Bisol topmodule, standaard of Full Black versie. Dit zijn voorgesorteerde zonnepanelen met een **hoog rendement** en een uitstekende paneel efficiëntie. Tot **25 jaar opbrengstgarantie!**

Nederlandse Heat Pipe zonnecollectoren. Verbeterd dankzij hun grotere absorptiekern. Door het gebruik van de **vacuümbuis** technologie als perfecte isolator ook in het **tussenseizoen** ideaal om warm water te produceren.

Jochen Debaenst
Westsluisstraat 15
BE-8691 STAVELE

+32 (0) 494 48 21 74
info@ecolis.be
www.ecolis.be

GRATIS ZICHTREKENING

- ✓ Gratis 2 bankkaarten
- ✓ Gratis 1 Visa-kaart
- ✓ Gratis pc-banking via Record@Home
- ✓ Gratis beheer
- ✓ Gratis verrichtingen
- ✓ Gratis mobiel bankieren met uw smartphone of tablet (via iOS of Android)
- ✓ Gratis geldafhalingen aan alle automaten van Record Bank en ING of aan de kassa in uw supermarkt

RUIME OPENINGSUREN

maandag - vrijdag: 8.30 - 12.00 u. & 14.00 - 18.00 u.
zaterdag: 9.00 - 12.00 u.

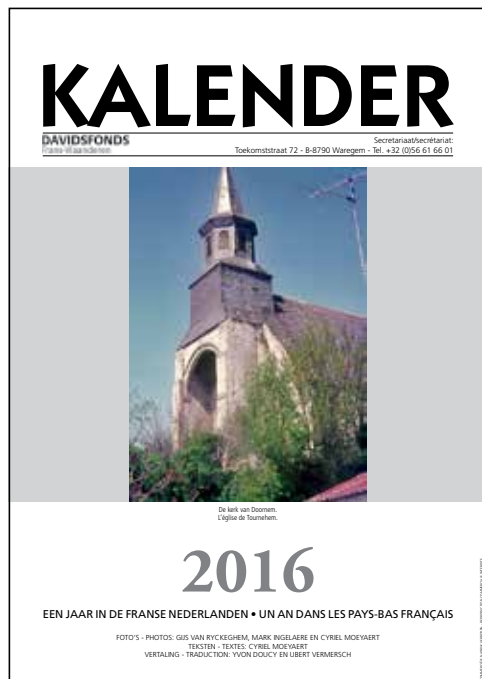
WIJ KOMEN GRAAG BIJ U AAN HUIS

ZAKENKANTOOR GOUWY & PARTNERS BVBA

BURGEMEESTER BERTENPLEIN 23 - 8970 POPERINGE - Tel. 057 33 29 92 - Fax 057 33 68 57
gouwyenpartners.poperinge@recordbank.be

FSMA-nr.: 106340-cB

**DAVIDSFONDS
FRANS-VLAANDEREN
KALENDER 2016**

Opnieuw verscheen voor 2016 deze kalender met tweetalige teksten van Cyriel Moeyaert en 7 kleurfoto's door hem, Gijs van Ryckeghem en Mark Ingelaere. De vertalingen in het Frans zijn van Yvon Doucy en Ubert Vermersch, bestuursleden Davidsfonds Frans-Vlaanderen.

Prijs per kalender: € 7, met verzending € 9. Storting van € 9 op BE14 7380 3921 3583 van DF Frans-Vlaanderen.

Ook op afspraak af te halen in 't Bertennest, Bergenstraat 29, 8972 Roesbrugge via telefoon 057 30 02 08 of bertennest@skynet.be.

Cyriel Moeyaert stelt zijn kalender voor als "Een jaar in de Franse Nederlanden"

Vlaams Artesië, het hele baljuwschap van Sint-Omaars, is een lieflijke streek en bezit ook kleine, boeiende steden zoals Doornem (Tournehem), aan de forellenrivier Hem die uitmondt in de A. De kerk die u op de voorpagina ziet met haar portaal uit de XVe eeuw is een schrijn van barokke kunst en Vlaamse primitieve panelen. Het gotische waterkasteel "Zuthove" uit 1472 rijst op in Ruisscheure aan de rand van de Westhoek. Met z'n hoektorens en z'n trapgevels is het weerspiegeld in een heldere wal.

In het hart van de Westhoek moet je het typisch Vlaamse dorp Rubroek bezoeken, waar de monnik Willem vandaan kwam, die als missionaris naar Mongolië trok en z'n reisverhaal neerschreef. Vlak bij de burcht waar hij waarschijnlijk geboren is, staat D'Oude Hofstede, waarvan u in de kalender het woonhuis ziet, de woning van iemand uit de boerenadel.

Tot in de XVe eeuw was de stad Kales Nederlands sprekend. Als Vlaamse stad met z'n bel-

Fructisafe

waarschijnlijk de TAK 21 met hoogste netto rendement

1,25% 8 jaar waarborg

0% instap & teruggave van 1% taks

✓ Netto rendement 2014 Fructisafe	2,50%
• Gewaarborgd rendement (8 jaar)	1,25%
• Winstdeelname 2014*	1,25%

- ✓ GEEN roerende voorheffing na 8 jaar (art 21 W.I.B. onder de huidige wetgeving)
- ✓ Mogelijk vanaf 25.000 EUR (max. 750.000 EUR)
- ✓ Staatsgarantie TAK 21 tot 100.000 EUR per onderschrijver
- ✓ Patronale-Life, een solide aanbieder

bv.verzekeringen FSMA 023657 A
ONAFHANKELIJK VERZEKERINGSMAKELAAR
WWW.BV-VERZEKERINGEN.BE

KANTOOR LO
Markt 20-21
8647 LO
T. 058 28 89 86

KANTOOR ROESBRUGGE
Prof. Rubbrechtstraat 68
8972 ROESBRUGGE
T 057 30 00 14

* winstdeelname is niet gewaarborgd (wordt jaarlijks toegekend op alg. verg. van Patronale-Life en mits akkoord NBB)

** EINDEJAARSACTIE 2015 VOOR SNELLE BESLISSERS:

- Actie van 1 november tot 31 december 2015 (actie kan vervroegd afgesloten worden)
- Voor Fructisafe neemt Patronale-Life 1% van de Belgische verzekeringstaks ten laste
- Geen instapkost; enkel vaste dossierkost van 35 EUR

financiële infofiche
www.tak-21.be

Patronale life

Patronale Life NV - Rue Belliardstraat 3 - 1040 Brussel - www.patronale-life.be
Onderneming toegelaten onder code 1642 (KB 18/06/01, BS 29/06/01)

fort, ook erkend als werelderfgoed. Opmerkelijk is de bronzen beeldengroep "De Burgers van Kales", een meesterwerk van Rodin, vlak eraast. Die Vlaamse burgers die in 1347 de bedreigde stad gered hebben door hun leven ervoor te willen geven. De Engelse koning Edward III liet ze in leven op voorspraak van koningin Filippina van Henegouwen. Niet ver uit de buurt van Bonen in het lieflijke heuvelland ligt een parel van een dorp, Bazin-gem, 76 m hoog, met een oude grotendeels Romaanse kerk. Het omringende dal is schilderachtig mooi.

We keren terug naar het hart van de Westhoek: de oude stad Kassel, oude Romeinse vesting met Middeleeuwse muren en poorten.

De top van de berg (176 meter hoog) was omringd met een muur en heet nog altijd kasteel. Daar in de stiftkerk lagen Robrecht de Fries en de dichter Andries Steven begraven. Alleen de Kasteelpoort van de vesting (van 1621) is overgebleven, tussen twee ronde bolwerken.

We sluiten in schoonheid af in het nog zo Vlaamse Sint-Omaars, bij het vroegere bisschoppelijke Grootseminarie met z'n Vlaamse gevel, Brugse stijl uit 1605. Het was eerst bestemd voor het Sint-Omaarscollege (1604), tegenhanger van het Vlaamse Sint-Bertijnscollege (1561) waarvan de voertaal Nederlands was. Over Cyriel Moeyaert schreef Wido Bourel de uitgave "Cyriel Moeyaert. In de taaltuin van mijn vadersen." www.widopedia.eu.

De Kroniek van Roesbrugge (3)

tijdens Wereldoorlog I

In december worden de Franse divisies en legeronderdelen, die zich in de Westhoek bevinden, samengebracht in het nieuw opgerichte 8ste Franse leger.

Stafofficieren van het 8ste Franse leger.

Iets verderop, buiten het dorp, wacht de colonne auto's op het sein om te vertrekken.

Troependéfilé op de markt te Roesbrugge.

13 december 1914

De generaals Joffre en Foch brengen opnieuw een kort bezoek aan generaal d'Urbal. Het is tijd om naar de kerk te gaan maar vanaf de brug tot aan de Haringestraat is alles afgezet. Voor de Roesbruggenars is het verboden op straat te komen, er wordt zelfs niet geluid voor de Hoogmis. Om 10.30 uur vertrekken de generaals Joffre en Foch richting Poperinge.

22 december 1914

De Franse legerleiding start met de aanleg van een vliegveld, achter de kerk van Roesbrugge. Een van de weiden van de hofstede Missiaen (nu Vandeputte) wordt voorzien van een startbaan. Daar de weide in het midden uitgehold was, werd met balken en planken een plankenvloer gemaakt, waarop de vliegtuigen konden landen. Op de kerktoeren wordt een ontvangst- en zendpost geplaatst, die de verbinding met de vliegtuigen en de legerstaf moest verzekeren.

Generaals Joffre en Foch in gesprek.

24 december 1914

Op Kerstavond wordt in de kerk van Roesbrugge een Duitse spion aangehouden, in het bezit van het plan van het vliegveld en van inlichtingen over het Franse hoofdkwartier in Roesbrugge.

14 januari 1915

Bij het invliegen van de startbaan, doet zich een dodelijk ongeval voor.

Een Frans toestel stort neer. De piloot overlijdt nog dezelfde dag.

1 april 1915

De komst van generaals Joffre, Foch en d'Urbal.

4 april 1915

Generaal d'Urbal werd vervangen door generaal Putz.

12 april 1915

De Franse president Raymond Poincaré (1913-1920) samen met zijn minister van oorlog, Alexandre Millerand, Joffre en een groot gevolg bezoeken rond 11.30 uur Roesbrugge. Alle verkeer is verboden, niemand mag op

In het zwart generaal d'Urbal - in het midden, Joffre en Foch.

straat. Weer staan de troepen opgesteld vanaf de grote brug tot aan de Haringestraat. Zij vertrekken in de namiddag terug naar Frankrijk.

Het feit dat Roesbrugge eigenlijk in de Belgische legersector ligt, neemt niet weg dat gedurende de hele oorlog, onafgebroken Franse legerstaven ingekwartierd zijn. Die ontvangen dan ook regelmatig het bezoek van hooggeplaatste personen.

18 april 1915

Op de markt te Roesbrugge wordt soldaat Ernest Klein in gezelschap van 12 generaals verereerd door generaal Joffre. Soldaat Ernest Klein krijgt een medaille om een verwonde commandant uit de vuurlijn terug te halen.

Wordt vervolgd.

Robert Toussaint

De Franse president (links) samen met zijn minister van oorlog, Alexandre Millerand (midden) en Joffre (rechts).

Generaal Putz samen met de Franse president Raymond Poincaré en met zijn minister van oorlog in de tuin van notaris Peel.

Gasthof 'T ROZENHOF

Afhaalmenu 24 & 25 december

Romig soepje van tomaat
met vleesballetjes

Koud: Duo van gerookte zalm en
gemarineerde zalm "gravlax"

OF

Warm: Vol-au-vent van kip
met kalfszwezerik

Uitgebeende kalkoenbout, archiduc,
slaatje, bloemkool, wortelschijfjes,
sperzieboontjes en kroketten

OF

Mixed Grill van vis
(tong, zalm, scampi, coquille...),
wokgroentjes en kroketten (supp. € 3,00)

Kerstbûche "mokka"

OF

Artisanaal ijs "vanille"
met frambozencoulis

Menu met soep: € 23,00

Menu met voorgerecht: € 32,00

Menu met soep en voorgerecht: € 34,50

Afhaalmenu 31 december - 1 januari

Romig soepje van bloemkool
met garnaltjes

Koud: "Vitello tonato", zacht gegaard
kalfsvlees met crème van tonijn

OF

Warm: Rolletjes van tong en zalm
met preisauis

Varkenshaasje op z'n winters,
rode wijnsaus, slaatje, gesmoorde wortel,
peertje, witloofstronk en gratin

OF

Filet van hertenkalf "grand veneur",
slaatje, gesmoorde wortel, peertje,
witloofstronk en gratin (supp. € 3,00)

Chocoladefantasia met rode vuchten

OF

Artisanaal ijs "vanille-mokka"
met crumble van speculoos

Menu met soep: € 24,00

Menu met voorgerecht: € 34,00

Menu met soep en voorgerecht: € 36,50

NIEUW!

Kerst- & familiebuffet 25 december om 12 u.

Cava met hapjes

Buffet van kleine voorgerechten
en kippensoepje

Warm buffet:

Uitgebeende kalkoenbil met
champignonsaus en kroketjes
Hertenkalffilet met gratinaardappelen
Krokante pladijs, béarnaise en frietjes

Kerstfantasia

Koffie en zoetigheden

Wijnen en water inbegrepen: € 60,00

Voor de kinderen < 12 jaar

is er een aangepast kinderbuffet voorzien!!

Kindermenu met frisdranken
inbegrepen: € 20,00

Reservatie gewenst !!!

Hapjes

Assortiment van 3 koude en 2 warme hapjes

€ 6,00

Buffetten

Buffet 1: vis en gerookte vis

Zalm, krab, tongrolletjes, tomaat garnaal, scampi,
gerookte zalm, gerookte heilbot, gerookte forel

€ 25,00

Buffet 2: Vis, vlees en gerookte vis

Idem buffet 1

aangevuld met ham, Parmaham, rosbief,
varkensgebraad, kippenham, kippenbout

€ 30,00

Alle buffetten worden steeds volledig verzorgd met
groenten, koude aardappelen, rijst en pasta's, mayonaise, cocktail en dressing

Bestellingen voor kerst:
ten laatste op 20 december

Bestellingen voor oudejaar:
ten laatste op 26 december

Voor het leeggoed
wordt er een borg
van € 5.00 p.p. gerekend !!!

TALENT UIT EIGEN STREEK

Devid Camerlynck winnaar internationale fotowedstrijd

Devid Camerlynck uit Poperinge is één van de zes winnaars van de jaarlijkse, internationale fotowedstrijd 'Our World Is Beautiful'. Van meer dan 94.000 inzendingen maakte hij met zijn psychedelische 'Stairway to heaven' de beste foto in de categorie 'architectuur'. Het was al de tweede editie van de wedstrijd, uitgeschreven door fotogigant CEWE om talentvolle amateurfotografen in de kijker te zetten.

Dromerige setting spreekt tot de verbeelding

'Stairway to heaven', een foto van de Tulip Stairs in the Queen's House van Londen, wist de jury te imponeren dankzij de bijzondere lichtinval en het doordachte perspectief. Devid, in het dagelijks leven actief als hoofdcommissaris bij de federale politie van Brugge, zegt gebeten te zijn door fotografie. Door veel te lezen en zelf te experimenteren, kreeg hij het vak onder de knie. "Ik vind het fascinerend hoe licht de wereld er telkens anders laat uitzien. Zo zijn er ook oneindig veel manieren om schoonheid vast te leggen in een foto, maar ik wil enkel de mooiste vinden." Toch verwachtte hij niet dat hij zou winnen. "Het nemen van de foto was zeker een uitdaging", geeft Devid toe. "De trappenhal van Queen's House is erg donker en de architectuur

klassiek, maar dat belette me niet om te zoeken naar een speciaal effect. De bedoeling was om een dromerige setting te creëren met een psychedelisch effect waarin je de hemel wordt ingetrokken. En dat is blijkbaar goed gelukt!"

Amateurfotografie van het hoogste niveau

Een prominente jury bestaande uit gerenommeerde vakmensen, fotografen en journalisten, koos naast Devid ook 5 andere winnaars in de categorieën 'landschappen', 'natuur', 'mensen', 'sport' en 'verkeer/infrastructuur'. "De kwaliteit van de inzendingen was ongekend hoog. Dit bewijst opnieuw dat iedereen prachtige foto's kan nemen, zolang je maar let op eenvoudige, maar consequent gebruikte stijlmiddelen. Het is fantastisch om te zien hoeveel passie er leeft onder deze amateurfotografen", aldus dr. Rolf Hollander, jurylid van Our World Is Beautiful en bestuursvoorzitter van CEWE. Devid won met zijn mooiste foto een reischeck ter waarde van € 1500 voor een 8-daagse fotografische trip naar IJsland, alsook fotomateriaal naar keuze aan € 1500. De Poolse Agnieszka Gulcynska kreeg de hoofdprijs voor haar foto in de categorie 'mensen'. Het totale prijzenpakket van Our World Is Beautiful bedraagt € 80.000.

Meer werk van Devid Camerlynck, waaronder ook de winnende foto, vind je op zijn website www.devid.be.

Slagerij Plancke

Specialiteiten:

Vlees van eigen kweek • "Staartschuttel" • Barbecue

Eindejaarsfolder beschikbaar in de winkel ! Op vraag wordt hij gemaaid!

Cadeautip: Geschenkbond of geschenkmant met specialiteiten van het huis

Openingsuren: Dinsdag t.e.m. vrijdag: 7.30 - 12.30 uur & 13.30 - 19.00 uur
Zaterdag: 7.30 - 12.30 uur & 13.30 - 18.30 uur
Zondag: 7.30 - 12.00 uur
Gesloten op maandag

Arne en Ilse Leuridan - Masscheleyn

Steenvoordestraat 11 - 8978 Watou - 057 38 80 34 - slagerijplancke@telenet.be

EVENEMENTENKALENDER

ABELE

■ Brocante- en muntenbeurs

Zondag 13 december van 7 tot 12.30 uur

Iedere tweede zondag van de maand gaat de verzamelbeurs van Poperingana Numismatica Historia door in Het Pensionaat te Abele.

Iedereen die interesse heeft in oude munten, postkaarten, boeken, aardewerk en andere verzamelobjecten kan terecht op deze gezellige beurs. Gratis toegang.

■ "O, kom er eens kijken..."

Expo oud en minder oud speelgoed

Zondag 13 december van 8 tot 12 uur

Sint-Maarten en Sinterklaas zijn geweest, de Kerstman of Père Noël is in aantocht. Wat brachten die heilige mannen vroeger zoal voor de brave kindertjes? Naar aanleiding van de verzamelbeurs van Poperingana Numismatica Historia, organiseert vzw 't Pensionaat een expo omtrent oud speelgoed. Stefaan Ghekiere en Luc Deprez tonen de leukste stukken uit hun uitgebreide collectie. Toegang is gratis.

Info: 057 33 22 07 of vzw.pensionaat@skynet.be.

■ "Kerstvensters kijken" 2de editie

15 december 2015 t.e.m. 6 januari 2016

Na een eerste succesvolle editie van "Kerstvensters kijken" kan ook dit jaar in Abele op diverse locaties een kersttafereel bewonderd worden. Achter ramen, in etalages of in voortuintjes prijken winterse tafereeltjes die ook 's avonds tot 21 uur te bezichtigen zijn. Je kan een plannetje bekomen in Het Pensionaat en bij Bakkerij Denys. Op zaterdag 26 december om 18 uur is er een gezamenlijke wandeling voor ieder die dat wil. Vergeet niet om een fluojasje aan te trekken en een zaklamp mee te nemen.

Info: 057 33 22 08 of vzw.pensionaat@skynet.be.

ALVERINGEM

■ Winterse vertelwandeling

'Alveringem in de Grote Oorlog'

Zondag 29 november vanaf 9 uur

Pasar en de dienst Toerisme & Cultuur van Alveringem organiseren op zondag 29 november een vertelwandeling in het spoor van de Grote Oorlog. Onderweg ontdek je straffe verhalen uit deze donkere periode.

De route is ongeveer 6 km en loopt door Alveringem en Oeren. Je wandelt op je eigen tempo langs verbrande bomen en opmerkelijke oorlogssites, zoals de Kapelani, de militaire begraafplaats van Oeren, het Mout- & Brouwhuis de Snoek en de kerk van Alveringem.

Achter de gefolterde bomen en sites schuilen straffe oorlogsverhalen, die niet altijd zo be-

kend zijn. Gedreven vertellers, verscholen langs de route, wekken deze verhalen opnieuw tot leven. Ze slepen je mee in de geschiedenis van het onbezette dorp Alveringem, nu honderd jaar geleden.

De wandeling eindigt met een bezoek aan de nieuwe herdenkingsite Kapelani Verschaeve, Alveringem in de Grote Oorlog. De wandelaars worden in de gemeenschapszaal De Kwelle beloond met een lekkere Picon. Voor de kinderen is er een leuke fotozoektocht.

Inschrijven kan van 9 tot 10 uur in de dienst Toerisme en Cultuur, gemeentehuis in Alveringem. Vooraf inschrijven is een aanrader!

Prijs: € 3 per persoon - € 5 voor gezinnen - Kinderen jonger dan 12 jaar: gratis. Inbegrepen versnapering, aperitief, bezoek aan de 'Kapelani Verschaeve, Alveringem in de Grote Oorlog' en een zoektocht voor de kinderen.

Info: Dienst Toerisme en Cultuur, St. Rijkersstraat 19, 8690 Alveringem, 058 28 88 81 - toerisme@alveringem.be - www.alveringem.be of Pasar West-Vlaanderen - els.bonte@pasar.be - 0474 76 55 10 - www.pasar.be.

Organisatie: Dienst Toerisme en Cultuur Alveringem en Pasar West-Vlaanderen

HARINGE

■ 't Schoon Ende in Haringe

Op 4, 5 en 11 december om 20 uur en op 13 december om 19 uur brengt de Toneelgroep Haringe 't Schoon Ende, een heerlijke mooie tragikomedie van de Nederlandse auteur J. Hemmink-Kamp.

Het is het verhaal van Toon, die 65 wordt en met pensioen moet. Hij voelt zich nog lang niet oud en maakt samen met zijn vrouwtje een pak plannen om nog van het leven te genieten. Maar schoondochter Trui komt op zijn verjaardagsfeest met een verrassende surprise op de proppen, die bij 'de oudjes' helemaal niet in goede aarde valt. Er dreigt een serieus familiaal conflict en als er dan nog eens een sociaal assistent op hen wordt afgestuurd lijkt de breuk niet meer te lijmen. Gelukkig zijn er een koppel goede burens, een lieve kleindochter, een fles cognac en enkele onverwachte misverstanden die voor enige troost zorgen.

Nelly Behaeghel, Karel Caenen, Christine De-roo, Kelly Devos, Peter en Sarah Myny, Willy Neuville, Stef Ryon, Andy Schacht en Ine Six brengen het verhaal op scène en regisseur André Schaubroeck zet alles in de goede plooi.

Er wordt gespeeld in De Levaard in Haringe.

Kaarten kosten € 7 en kunnen gereserveerd worden bij de spelers, via toneelharinge@gmail.com of op 057 30 03 09. En iedereen is natuurlijk van harte welkom om de weg naar 't Schoon Ende te helpen zoeken..

IEPER

■ Jan De Smet & Il Sogno

Donderdag 10 december om 20 uur

Il Sogno staat 20 jaar op de planken! Jan De Smet (zanger-muzikant-accordeonist-ukelele-speler-componist, vooral bekend als gezicht van De Nieuwe Snaar) is de muzikale gast op het verjaardagsfeest van Il Sogno.

De Lovie ijvert voor gelijke kansen voor personen met een verstandelijke handicap. In 1995 werd in die geest een eigen muziekbond opgericht: 'Il Sogno'.

'Il Sogno' is de muzikale 'droom' van vijf personen met verstandelijke handicap en enkele begeleiders. De groep bestaat ondertussen uit Evelien Callens, Rudy Iemants, Martin Mahieu, Mathieu Lemaitre, Rik Rabaey, Gregory Soetaert, Inez Vanalderweireldt, Inge van der Weijde en Saskia Van Poelvoorde.

Il Sogno brengt een gevarieerd programma met hitgevoelige nummers, folksongs en eigen composities. De negenkoppige band bespeelt een uitgebreid instrumentarium en een ruim palet aan emoties: van ontroering tot onbegrensde vrolijkheid.

Il Sogno mocht reeds het podium delen met Sabien Tiels, Raymond van het Groenewoud, Willem Vermandere, Klaas Delrue (Yevgueni), Riet Muylaert (JackoBond), Wannes Cappelle en nu dus met Jan De Smet. In mei van dit jaar luisterde Il Sogno de uitreiking van de Gouden Erepennin op in het Vlaams Parlement.

Tijdens het laatste Dranouter Bad Festival gaven Jan De Smet & Il Sogno een gezamenlijk concert voor een laaiend enthousiast publiek! Op donderdag 10 december om 20 uur krijgt u de unieke kans dit succesvol dubbelconcert nog éénmaal te herbeleven in cc Ieper Het Perron. Kaarten: VVK € 12 - ADD € 14. Info en

EVENEMENTENKALENDER

reservatie: De Lovie, tel 057 33 49 65 of mail naar ilsogno@delovie.be.

Het concert krijgt de steun van Zonta Ieper. De opbrengst van het concert gaat naar het nieuwe bouwproject Laubia (www.steunlaubia.be).

KROMBEKE

■ Groot eestfeestijn

Zondag 29 november vanaf 11.30 uur

Groot eestfeestijn ingericht door KVG Groot-Poperinge en Vleteren op zondag 29 november vanaf 11.30 uur in O.C. De Bampoele, A. Verbrigghestraat 1A te Krombeke.

Er is keuze tussen speenvarkentje met seizoengroenten (volw. € 16 - kind € 9) of spaghetti (volw. € 12 - kind € 6) of friet met frikandel (volw. € 9 - kind € 6).

Kaarten bestellen vóór 20 november bij Monique Swaels (057 33 71 21 - 0472 75 54 56), Luc Denys (0474 71 01 54), Linda Meulenaere (0476 54 6 60) of bij Francky Casier (0477 28 57 97 - na 18 u.).

■ Tuinhier Krombeke

Vrijdag 4 december om 20 uur

'Het gebruik van de hobbyserre doorheen het jaar' door Philip Van de Sompele in de kantine van de Hondenschool "Te Lande", Bankelindeweg 39 te Krombeke.

Info: Rudi (0477 59 50 16) - Willem (0477 36 22 38) - www.volkstuin-krombeke.be.

■ Toneelkring T72: 25 jaar brengt "De kat bij de melk"

25 jaar geleden staken enkele mensen van Krombeke en omstreken de koppen bij elkaar. Twee jaar nadat de Eikjeskappers ermee gestopt waren, was er opnieuw een toneelgroep: Toneelkring 72. De naam heeft, zoals zoveel in

Krombeke, te maken met de legende van Cornelius Witsoone die 72 uren ronddoelde in de bossen van Krombeke en dankzij de kerkklok zijn weg terug vond.

Het eerste stuk werd gespeeld in 1990, en ieder jaar opnieuw, met een tussenpauze in 2004 en 2005, stond er een nieuwe productie op de planken.

De oprichter en toenmalig voorzitter, Johan Nuytens, bracht alle spelers en helpers samen in de oude parochiezaal. Toen dit zaaltje, waar nog soms nostalgisch over gesproken wordt, afgebroken werd, verhuisde T72 één jaar naar Proven en twee jaar naar Poperinge.

In 1998 konden we dan met een passend stuk (een trouwfeest) de huidige zaal inwijden.

T72 bracht hoofdzakelijk komedies, die altijd door vele toneelliefhebbers gesmaakt werden.

Ons 25-jarig bestaan vieren we op 20 december met een receptie in de Bampoele.

Ons 25ste stuk wordt "De kat bij de melk" en wordt gebracht door 9 spelers in een regie van Luc Brouckaert.

Speeldata: vrijdag 22 januari om 20 uur, zaterdag 16 - 23 - 30 januari om 20 uur en zondagen 17 - 31 januari om 18 uur.

Genummerde kaarten reserveren op info@verzekeringenpyfferoen.be of 057 40 08 24.

POPERINGE

■ Goesting in (h)eerlijk ontbijt?

Zondag 22 november van 8 tot 10.30 u.

CD&V Poperinge organiseert op zondag 22 november een (h)eerlijk ontbijt met lokale producten uit eigen streek! We serveren een uitgebreid gamma van producten die we bij plaatselijke producenten of handelaars halen: 'fair trade' in de ruimste zin van het woord! Kom je mee smullen?

Welkom van 8 tot 10.30 uur in zaal de Bampoele in Krombeke (A. Verbrigghestraat 1 A). Volwassenen betalen € 12, kinderen tot 12 jaar betalen slechts € 8. Inschrijven is verplicht en kan tot 15 november via 0474 37 81 04 - joseph.delalleau@telenet.be of rechtstreeks op het rekeningnummer BE 75 4673 3543 2151 van CD&V Poperinge met vermelding van aantal volwassenen en kinderen.

■ Toneelvoorstelling: De Pillenkast door De Koninklijke Rederijkerskamer Langhoirs Victorinen

De Koninklijke Rederijkerskamer Langhoirs Victorinen presenteert dit jaar de hilarische komedie De Pillenkast van Peter Kremel in een regie van Wim Denoulet. Geen sinecure, geen klein bier, geen niemendalletje. Een toneelstuk dat de toeschouwer uitdaagt even in zijn verbeelding te duiken, zich voor te stellen dat de pillen in de pillenkast ook hun eigen levens leiden, ook hun ontgoochelingen en depressies hebben, hun jaloezie, hun ambitie en of hun andere o zo menselijk lijkende sterke en zwakke kantjes. Acteurs die deze pillen spelen, acteurs die vorm geven aan een verborgen levensvorm waar nog geen mens voordien allicht ooit had bij stil gestaan.

Wat zou u zeggen wanneer Prozac, Dafalgan, Imodium, Rilatine, Dulcolax, Touristil en alle andere medicamenten met elkaar zouden kunnen converseren en in uw pillenkast een eigen leven zouden hebben opgebouwd? Wat zouden de pillen in uw huisapotheek denken van het leven dat u leidt?

In 'De Pillenkast' wordt elke pil door een acteur/actrice tot leven gebracht. Het verhaal gaat over twaalf van onze meest bekende pillen waarvan u waarschijnlijk bij u thuis, in de pillenkast, wel een doosje heeft staan. De pil-

De Suikeruiltjes

Webwinkel voor doopsuiker en attenties.

Een geboorte is uniek zo ook uw doopsuiker, daarbij helpen wij u graag bij het verzorgen van uw doopsuiker. Volledig of gedeeltelijk afgewerkt maar ook zelfvullers kunnen bij ons terecht.

057 36 67 68 - 0472 56 43 09

www.desuikeruiltjes.com

info@desuikeruiltjes.be

't Zeugekot

Een belevenis op het platteland

Bezoek- en zorgboerderij
Feestzaal te huur
Vakantiewoning
Hoeveslagerij
Workshops

Sint-Omaarsstraat 4
8691 Beveren aan de IJzer
0478 37 64 36
www.zeugekot.be

DEVER FREDERIK

metaal-, aluminium- en
inoxconstructies

0477/85.01.39

fax 057/36.73.37

dever_frederik@hotmail.com

Apolloniaqreef 4, 8978 Watou

letjes leven in een zekere harmonie met elkaar. Zij vertonen 'menselijke' trekjes en, zoals je in elke doorsnee gemeenschap kan terug vinden, onderlinge onenigheden. Hun leven wordt echter grondig door elkaar geschud door de komst van een voor hen onbekende pil. Het voortbestaan van hun luilekker leventje in de pillenkast komt onder druk te staan en zij zullen moeten trachten om, met de middelen die ze ter beschikking hebben, hun voortbestaan te verzekeren. We verzekeren u dat 'De pillenkast' het medicijn zal zijn voor een gegarandeerd hilarische avond.

Spelen mee: Annelore Bequoye, Frederic Beague, Trees Boutton, Arthur Houwen, Sandro Nevejans, Kathy Pareyn, Roland Reubrecht, Wendy Thibaut, Josiane Vanassche, Katia Vandamme, Sarah Vandenberghe, Ellen Vileyn en Gregory White. Wim Denoulet regisseert. Voorstellingen vinden plaats in CC Ghybe op 27, 28 en 30 november en 4 en 5 december, en dit telkens om 20 uur. Genummerde kaarten kosten € 8 (studenten en Opendoek-leden: € 7) en kunt u bekomen via langhoirs@telenet.be of op 0497 45 10 97 (Katia Vandamme).

PROVEN

■ 14de Sfeerbeurs van vrijdag 27 november t.e.m. zondag 29 november

De Sfeerbeurs Proven is een gezellige, sfeervolle en romantische publieksbeurs die de zintuigen prikkelt en die de bezoeker overtuigt van de sterkte en de inzet van de lokale handelaars en organisaties.

Dit unieke evenement gaat voor de 14de keer door op vrijdag 27 november van 18 tot 22 uur, zaterdag 28 november van 14 tot 22 uur en op zondag 29 november van 10 tot 18.30 uur.

Boomonderhoud Bottelier Joris

Snoeien & vellen van bomen
Onderhoud & opruiming van bos
Verhakselen van bomen en takken
Bouwklaar maken van terreinen

Specialiteit :

Uitfrezen van boomwortels
Oude Provenstraat 53 - 8978 Watou
057 36 67 68 - 0473 94 51 54
www.boomonderhoud-bottelier.be

Na de succesvolle vorige edities zullen we als organisator en met medewerking van de deelnemende handelaars een nog gevarieerder aanbod samenstellen. De sfeerbeurs is er voor iedereen die houdt van een gezellig en interessant bezoek in een aangepast kader en ongedwongen sfeer.

ROESBRUGGE

■ KVLV Roesbrugge-Haringe Activiteiten:

- Woensdag 25 november om 19.00 u.: Kookles 'feestmenu' met Ria Colaert in OC Karel De Blauwer
- Dinsdag 8 december om 19.30 u.: Workshop bloemschikken met Christine Debysen in OC Karel De Blauwer
- Zaterdag 19 december om 19.30 u.: Kerstfeest bij Patrick Gunst. Animatie door Pedrolino met 'de kerstboom van Joeri'.

■ OKRA Roesbrugge-Haringe Activiteiten:

- Vrijdag 20 november om 14.00 u.: Kaarting & gezelschapsspelen in OC Karel de Blauwer
- Dinsdag 24 november om 14.00 u.: Kaarting & gezelschapsspelen in Kristen Volkshuis
- Donderdag 26 november om 14.00 u.: Seniorenfeest Poperinge in de Maeke-Blyde.
- Vrijdag 27 november: Petanque (inhaalwedstrijd) in OC Karel de Blauwer. Inschrijven: 13.30 - 13.50 u.
- Donderdag 3 december om 14.00 u.: Crea
- Vrijdag 11 december: Petanque in OC Karel de Blauwer. Inschrijven: 13.30 - 13.50 u.
- Vrijdag 18 december om 14.00 u.: Kaarting & gezelschapsspelen in OC Karel de Blauwer
- Dinsdag 22 december om 14.00 u.: Kaarting & gezelschapsspelen in Kristen Volkshuis

■ Gezinsbond Roesbrugge-Haringe Filmvoorstelling: **Schaun het Schaap** Maandag 21 december om 14 uur

Filmvoorstelling op maandag 21 december om 14 uur in OC Karel de Blauwer te Roesbrugge. Het kattenkwaad van Schaun het Schaap zorgt er dit keer voor dat de boer wordt weggevoerd van de boerderij. Schaun en Bitzer moeten samen met de kudde de grote stad trotseren om hem te redden. Prijs: € 2,50.

■ OKRA Roesbrugge-Haringe Seniorenfeest Poperinge Donderdag 26 november om 14 uur

"The Mini-Maxi band" komt naar Poperinge! De ideale gelegenheid om de dansschoenen uit de kast te halen en de benen los te gooien of vanop je stoel te genieten van de muziek en liederen van Hervé Villard, Roy Orbison, Will Tura of van de muziek van een mooie tango of chachacha ...

Kaarten kosten € 5 in voorverkoop. Een toegangkaart geeft recht op een drankje tijdens het optreden. De kaarten zijn in voorverkoop te verkrijgen bij Eliane (057 30 11 23 - liefst na 18 uur). Organisatie: Seniorenadviesraad Poperinge.

STAVELE

■ STAVELE 'Flarden 14-18' de grooten oorlog met dagboekfragmenten en liederen Zaterdag 28 november om 20 uur

'Flarden 14-18' vindt plaats op zaterdag 28 november om 20 uur stipt in de Sint-Jan-Ont-hoofdingskerk te Stavele.

Naar aanleiding van de 100-jarige herdenking organiseren Gezinsbond, KVLV, Landelijke Gilde, Okra, VABS en de Vriendenkring Stavele, 'Flarden 14-18', een avondvullend programma met dagboekfragmenten en afwisselend oude en recente liederen dat het wereldgebeuren WO 14-18 telkens vanuit verschillende invalshoeken wil benaderen.

Dit herdenkingsevenement van één van de donkerste perioden uit onze geschiedenis, wordt gedragen door allemaal mensen van eigen streek: volksmuziekgroep 'Moest ik van U zijn', 'Olbio!' en het 'St. Ceciliakoor' van Stavele, zonder hoogdravende technische standjes, wel indringend en luchtig, maar met bezieling! Kaarten in voorverkoop € 8 met consumptie bij alle bestuursleden, op 0475 78 85 13 of flarden14-18@hotmail.com.

Kinderen beneden 12 jaar komen gratis mee. Aan de deur € 10 met telkens een consumptie inbegrepen.

COIFFURE NANCY

DAMES • HEREN
KINDEREN

ZONNEBANK
10 + 1 GRATIS

OPEN VAN
DINSDAG T.E.M. ZATERDAG
ST. JAN-TER-BIEZEN 6
WATOU • 057 21 49 47

HUIS VAN HET KIND POPERINGE-VLETEREN

Het Huis van het Kind Poperinge-Vleteren werd op 1 november 2014 officieel erkend.

Het Huis van het Kind is een lokaal samenwerkingsverband tussen organisaties en diensten in Poperinge en Vleteren om een kwaliteitsvol aanbod te realiseren voor gezinnen met kinderen of jongeren en aanstaande ouders. De partners zijn: de Stad Poperinge, het Sociaal Huis Poperinge, het OCMW Vleteren, het CLB Poperinge, Kind en Gezin en Ouders Steunen in Opvoeden.

De focus van het Huis van het Kind ligt op 3 belangrijke pijlers: ontmoeting, preventieve gezondheidszorg en opvoedingsondersteuning. Door de oprichting van het Huis van het Kind zullen we vanaf nu nog meer de krachten kunnen bundelen om nog meer gezinnen te ondersteunen. Het Huis van het Kind helpt ouders, kinderen en jongeren om een weg te vinden in de wirwar van initiatieven, diensten en organisaties zonder van het kastje naar de muur gestuurd te worden.

Momenteel is er geen fysiek Huis van het Kind. Daarom werden 5 antenepunten opgericht waar gezinnen terecht kunnen met hun vragen over het welzijn van kinderen en alles wat met opvoeding te maken heeft. Dit zijn de antenepunten waar de mensen terecht kunnen met hun vragen:

- Sociaal Huis Poperinge
elke werkdag van 9 tot 12 u. en
van 14 tot 16.30 u.
op maandag tot 18.15 u.
op vrijdag tot 16 u.
- IBO Hopsakee
maandag van 16 tot 18 u.
woensdagnamiddag van 14 tot 16.30 u.
- CLB Poperinge
dinsdag tot vrijdag van 14 tot 16 u.
- Consultatiebureau Kind en Gezin
op afspraak
- Ouders Steunen in Opvoeden
op afspraak
- De Sceure Oostvleteren
woensdagnamiddag of op afspraak.

DE AMBACHTELIJKE SMEDERSGILDE BELGIË VIERT SINT-ELOOI

Made in Inox - Smidse 't Rattekot
Zaterdag 28 november van 10 tot 18 uur

Programma van 10 tot 18 uur:

- Kunstsmeden door Patrick Pelgroms, Filip Vervoort, Raf Nulens en Paul Dekker
- Zilvermeden door Bob Kimberley
- Glasgravure, beeld in was door Nele Boudry
- Hoefsmeden door hoefsmid Patick De Pauw
- Workshop kinderen:
ICT met basisschool De Waaier solderen met Lennart Delporte
- Workshop juwelen Tine Demol Actino
- Tentoonstelling smeedstukken, gesmede juwelen, schilderijen, gravure
- Tentoonstelling miniatuurverzameling Omer Loontjes
- Smessecafé met sfeermuziek Pieter Lonneville

Extra:

- Doorlopende shuttle naar buur Bert Calis: melken met robot
- Workshops kinderen met Smaan & Patchouli Boerderijbewijs met Sanna Tant
- Paard beslaan om 11 uur en 15 uur door hoefsmid Kristof Tillie

Sint-Elooi feestmaal om 18.30 uur:

Au Nouveau Sint-Eloi
Gemenestraat 4, 8978 Watou
www.aunouveau-eloi.be

Info: marleen.baelde@madeininox.be -
0497 03 08 67.

OKRA ROESBRUGGE-HARINGE UITSLAGEN OKTOBER 2015

KAARTING - 16 OKTOBER

OC Karel de Blauwer - 24 deelnemers

wonnen 3 partijen:

Denise Vandebussche	293 pt.
Antheunis Cecile	218 pt.

Klassement:

1. Decaesteker Wilfried	23 part./2611 pt.
2. Vandebussche Denise	20 part./2336 pt.
3. Vanhoucke Willy	19 part./2321 pt.
4. Ryon Gerard	18 part./2129 pt.
5. Demuyneck Eugène	17 part./2382 pt.

GEZELSCAPSSPELEN

Boury Alice	14 pt.
Timperman Lucienne	11 pt.
Vercoutter Marie-Thérèse	10 pt.
Decaesteker Maria	6 pt.

Klassement:

1. Vercoutter Marie-Thérèse	100 pt.
2. Boury Alice	96 pt.
3. Timperman Lucienne	90 pt.
4. Decaesteker Maria	76 pt.

KAARTING - 27 OKTOBER

Kristen Volkshuis - 18 deelnemers

wonnen 3 partijen:

Decaesteker Wilfried	374 pt.
Butaye Nadine	273 pt.

wonnen 0 partijen:

Vanhoucke Willy	195 pt.
Boury Alice	123 pt.

GEZELSCAPSSPELEN

Vercoutter Marie-Thérèse	6 pt.
Decaesteker Maria	6 pt.

Klassement:

1. Vercoutter Marie-Thérèse	106 pt.
2. Decaesteker Maria	83 pt.
3. Boury Alice	77 pt.
4. Timperman Lucienne	76 pt.

PETANQUE - 23 OKTOBER

35 deelnemers

Wonnen 3 partijen: Bossaert Raf, Callemeyn Victor, Huyghe Geert, Van Acker Jozef, Vandeputte Marie-Ghislaine en Vanstechelman Georgette

Klassement na 45 wedstrijden:

1. Butaye Willy	41 part./592 pt.
2. Dequeker Romain	38 part./615 pt.
3. Bossaert Raf	35 part./610 pt.
4. Soetaert Frans	34 part./597 pt.
5. Vandebussche Denise	27 part./490 pt.
6. Gysels Raymond	31 part./539 pt.
7. Vandeputte Marie-Ghislaine	31 part./502 pt.
8. Vandebussche Denise	30 part./570 pt.
9. Huyghe Geert	30 part./563 pt.
10. Callemeyn Victor	30 part./508 pt.

Publiciteit voor de streek ?

De IJzerbode wordt
in meer dan 3000 huisgezinnen verspreid.

Interessante prijzen.
Inlichtingen: 057 30 03 79

Kersthappening

ZATERDAG 28 en ZONDAG 29 NOVEMBER 2015
van 9.00 tot 18.30 uur

Een verlanglijstje voor kerst? Kies welke trend het best bij u past!
Kom uw geschenk- of creatieve ideeën opdoen in een sfeervol kader.

's Namiddags koffie en wafels voor iedereen!

Au
Petit Jardin
Tuincenter

Openingsuren:
dinsdag tot zaterdag
van 8.30 - 12.00 u. & 13.30 - 18.30 u.
zondag open van 9.00 tot 12.00 u.
Gesloten op maandag

Couthoflaan 32 - 8972 PROVEN - Tel. 057 33 39 63 - www.aupetitjardin.be

GESCHENKTIPS

• **OOSTVLETEREN, meer dan een dorp aan de IJzer**
Enkele jaren geleden kocht u het boek 'WESTVLETEREN in de rust van een beek en een abdij'. Ongetwijfeld heeft dit boek u heel wat kijk- en leesplezier bezorgd. Sinds kort is nu ook een vergelijkbaar boek verschenen over Oostvleteren, het is een prachtig en boeiend kijkboek en naslagwerk (in kleurendruk van 528 bladzijden, groot formaat 245 x 310 mm, garengenaaid met stofwikkel) over de rijke geschiedenis van Oostvleteren. In het boek zijn meer dan 500 - vaak unieke en nooit eerder gepubliceerde - foto's en een veertigtal kaarten en plannetjes opgenomen. Het is de eerste keer dat er over het verleden van Oostvleteren een boek is gepubliceerd. Interesse? Het boek kan besteld worden tegen de prijs van € 55 door overschrijving op het rekeningnummer BE58 7380 3706 9479 van 'Oostvleteren te boek'. Het boek kan opgehaald worden bij Monique Degrave, H. Deberghstraat 17 te Oostvleteren ofwel via b-post opgestuurd worden. In dit laatste geval dienen € 12 verzendingskosten betaald te worden en schrijft u dus € 67 over. Meer informatie: www.vleterenteboek.be.

• **WATOU, ABELE & SINT-JAN-TER-BIEZEN 1830-2015 geschiedenis van een grensdorp**
De langverwachte opvolger van de oude geschiedenis van L.A. Rubbrecht uit 1910. Samenstelling en teksten door Jan Daschot. Met honderden illustraties uit diverse archieven, historische kranten en de beeldbank Westhoek verbeeldt. Nieuwe foto's van Michaël Depestele. Voorwoord door Gwy Mandelinck, nawoord door Marleen Baelde. Reserveer uw exemplaar aan de gunstprijis van € 60 (verzending in België: + € 10) door overschrijving op rekening IBAN BE82 7350 3810 9668 - BIC KREDBEBB op naam van 'Geschiedenis van Watou' met vermelding van voornaam, naam en adres. Technische fiche: 255 x 305 mm, papier 150 gr/m², garengenaaid, harde koft en 416 pagina's.

TE KOOP

Zonnebank met lichaamskoeler
2 jaar oud, zo goed als nieuw
moet weg wegens plaatsgebrek

Nieuwwaarde: € 2200
Vraagprijs: € 1600

Tel. 0477 77 53 80 of 0484 76 11 61

gezichtsverzorging | lichaamsverzorging
medische pedicure | manicure
epilaties | massages | maquillage | gelnagels
ZONNEBANK | OOK VERZORGING AAN HUIS

NIEUWE BEHANDELING VAN INSTITUUT ESTHERDERM!

Huidveroudering is niet te stoppen, maar vanaf nu wel te vertragen!
Institut Esthederm brengt met de TRILOGIE HUID, LICHT en WATER de eerste cosmeticalijn op de markt die in 3 stappen de veroudering van uw huid daadwerkelijk afremt.

Ontdek de 3 stappen die de toekomst van uw huid voorgoed veranderen!
Ontdek Essential Vital Elements! Nu in uw Esthederm-salon, Mi Sento.

Deelnemer Sfeerbeurs Proven en ontdek er onze actie!

Lieve Lagache | Blekerijweg 86 | 8972 PROVEN | 0474 665 886 | www.misento.be

Van bij ons Ons Heerens Boompje

Heeft Lo zijn Caesarsboom, dan spant Poperinge met 'Onzen Heeres Boompje' toch wel de kroon. Zowel de Westpoort flankerende taxusboom van Lo als de Poperingse fetisjboom wortelen in een dubieuze legende, maar trotseren al decennia lang alle historische kritiek en scepticisme.

Zowat 400 jaar geleden zou in de bosrijke omgeving van Poperinge een lindehouten Christusbeeldje gevonden zijn, de schouders met een mantel bedekt, de armen geboid, op het hoofd een doornenkroon en met als staf een rietstengel. Devoot bracht men het beeldje naar de St.-Janskerk waaruit het 's anderendaags verdwenen was. Tot drie maal toe keerde het naar het bos terug. Zo besloot men daar een kapel op te richten en noemde ze Onzen Heirtjes Bus. Eeuwen was het een druk bezocht bedevaartsoord.

Aan de kapel, bomen en struiken hingen, hangen tal van textielreepjes die de bedevaarders eraan vastbinden 'om de koorts af te knopen'. Ze zijn ervan overtuigd dat de koorts of pijn weggaat als ze daarna achterwaarts stappend de plaats zo snel mogelijk verlaten en aldus de ziekte bezweren. Het miraculeuze beeld neemt dan immers de ziekte over.

Net over de grens in Frans-Vlaanderen zijn er ook nog twee zogeheten 'slunsekapellen', nl. in Boeschepe en op de Catsberg.

De boom in de buurt van het koortskapelletje Ons Heerens Boompje is merkwaardig. Het is de laatste nog aangeroepen fetisjboom van West-Vlaanderen. En... een uniek exemplaar van de zwarte populier of populus nigra. Dat is de enige inheemse echte populier die in ons land voorkomt. Ei zo na is hij uitgestorven. Alleen in de IJzer-, de Schelde- en de Maasvallei staan nog enkele bomen, bijna allemaal vrouwelijke exemplaren. Hopend op hun zwarte prins! Of op de gentechnologie?

Wim Sohier

!!! BELANGRIJK !!!

De volgende IJzerbode verschijnt op woensdag 16 december 2015.

**Artikels en publiciteit
binnenbrengen ten laatste op
maandag 7 december 2015.**

Algemene schilderwerken, wand- en vloerbekleding

Gordijnen en overgordijnen UNLAND®

Gratis opmeten en plaatsen

Glas in loodramen, brandschilderen, restauratie

Decoratie & Kunstglazenier

J. LAHOUTTE

Blekerijweg 100 - 8972 PROVEN - Tel. 057 38 88 59

B O U W W E R K E N

MARIO VANDEWIELE BVBA

T 0475 68 50 59

GESPECIALISEERD IN:

- WONINGBOUW ■ VERBOUWINGEN
- PROFESSIONEEL AANBRENGEN
- VAN ISOLATIE ■ RUIME ERVARING MET
- LAGE ENERGIEWONINGEN ■ OPRITTEN EN
- TERRASSEN ■ VLOEREN- EN WANDTEGELS
- KLEINSCHALIGE AFVALWATERZUIVERING

MARIO VANDEWIELE BVBA
ROESBRUGGESTRAAT 62
8691 BEVEREN-AAN-DE-IJZER

INFO@BOUWWERKENVANDEWIELE.BE
WWW.BOUWWERKENVANDEWIELE.BE

Resto Basil

TRAITEUR EINDEJAARSFEESTEN

Hapjes

Koud hapje (per stuk)	€ 1,50
6 koude hapjes (per persoon)	€ 8,00
Oester fine de claire	€ 1,50

Soepen

Tomaat - paprikasoep	€ 3,00
Preisoep met spekjes	€ 3,00
Minestrone-soep	€ 4,00
Soep uit de Noordzee	€ 5,00

Voorgerechten

Gerookte zalm	€ 10,00
Cannelloni van zalm en gerookte zalm, rucola, zure room	€ 11,00
Carpaccio van rundsvlees	€ 11,00
Scampi's look-roomsaus	€ 11,00
Zalm met witte wijnsaus	€ 12,00
Gegratineerd vispannetje	€ 14,00

Teppanyaki

Diverse soorten vis en vlees	
Koude en warme groenten	€ 16,00

Hoofdgerechten

Zalm met witte wijnsaus	€ 15,00
Stoofpotje van Noordzeevis	€ 16,00
Bouillabaise uit de Noordzee	€ 18,00
Zeeduivel met prei	€ 21,00
Kalkoenfilet "Archiduc"	€ 15,00
Mechelse koekoek met mozzarella en gandaham	€ 15,00
Varkenshaasje met mosterdsaus	€ 16,00
Stoofpotje van varkenswangetjes	€ 16,50
Parelhoenfilet met roomsaus	€ 16,50
Stoofpotje van hert	€ 20,00

Alle gerechten zijn voorzien van warme groenten en aardappelen (kroketten, amandalkroketten, gratin dauphinois, puree)
Verkrijgbaar in december 2015 en januari 2016. Gelieve 5 dagen op voorhand te bestellen

Kruisstraat 2 - 8640 Westvleteren - 057 40 02 77 - info@restobasil.be - www.restobasil.be -

!!! ONLINE !!!

Lees voortaan De IJzerbode ook online op onze website!

www.drukkerijschoonaert.be

ACTIVITEITEN EN VERMAKELIJKHEDEN

ROESBRUGGE

Kaartingen

- OC Karel de Blauwer vrijdag 20 november puntenkaarting "OKRA"
- OC Karel de Blauwer vrijdag 18 december puntenkaarting "OKRA"
- Kristen Volkshuis bij P. Gunst dinsdag 24 november puntenkaarting "OKRA"
- Kristen Volkshuis bij P. Gunst dinsdag 22 december puntenkaarting "OKRA"

Crea

- Kristen Volkshuis bij P. Gunst donderdag 3 december

Vogelpik

- Kristen Volkshuis bij P. Gunst zaterdag 12 december smijting voor de leden

BEVEREN-IJZER

• Vrije kaartavond

- Praatcafé 't Geheim Spoor
donderdag 19 november
donderdag 17 december

HARINGE

• Vogelpikclub Smokkelsmijters

- Eethuis & Praatcafé 't Smokkelhof
zaterdag 28 november
zaterdag 26 december

Ruime keuze aan geboortekaartjes en huwelijksdrukwerk

Drukkerij SCHOONAERT

BURGERLIJKE STAND GEBOORTEN

Proven

- Milan Delporte, geb. 23 oktober, z.v. Frederik en Nathalie Soetaert

HUWELIJKEN

Roesbrugge

- Chesney Durant en Larissa Parmentier

OVERLIJDENS

Krombeke

- Paul Deblock, overl. 18 oktober, 87 j., echtg. v. Gertrude Baes
- Paula Gheeraert, overl. 19 oktober, 78 j., wed. v. Frans Sockeel

Watou

- Agnès Cordenier, overl. 7 oktober, 93 j., wed. v. Roger Vandroemme
- Yvan Decoster, overl. 20 oktober, 67 j.
- Paul Deheegher, overl. 4 november, 78 j., echtg. v. Marie José Winckel

OKRA BEVEREN-IJZER

Kaarting 14 oktober 36 kaarters

1 deelnemer won 3 partijen

1. Pattou Henriette 358 pt

Kaarting 28 oktober 32 kaarters

2 deelnemers wonnen 3 partijen

1. Wyckaert André 438 pt
2. Butaye Johan 358 pt

Klassement na oktober

1. Millecarn Gerard 21 part. 2913 pt
2. Vlasselaere Jan 19 part. 323 pt
3. Butaye Johan 19 part. 2991 pt
4. Lampaert Jozef 19 part. 2984 pt
5. Vandewalle Frans 19 part. 2968 pt

ZOEKERTJE

Wij zoeken een foto uit 1954 van de ijzeren vervangbrug, geplaatst door de Belgische genietroepen.

Te bezorgen aan Drukkerij Schoonaert, Bergenstraat 1, 8972 Roesbrugge

Rouwbrieven en gedachtenissen met foto

Drukkerij SCHOONAERT

GARAGECAPPOEN

Prof. O. Rubrechtstraat 32 - ROESBRUGGE
Tel. 057 30 03 59 - www.garagecappoen.be

Nieuwe en tweedehandse auto's
Alle carrosseriewerken • schilderen

Depannagediensten

VANAF NU: Aircoservice

Laat uw airco tijdig controleren!

KORTING STOCKWAGENS

BMW 116 d

Volkswagen Golf

Taaltap 150

Taal...
Taal... euh...
Taal...tap 150

Niets nieuws onder de zon. In 1957 al zong Bob Benny: **"Wat je naam was, dat ben ik vergeten."**

Ja, het overkomt de beste wel eens dat hij met zijn mond vol tanden staat, dat hij moet zoeken naar de juiste naam, maar troost u, recent wetenschappelijk onderzoek bevestigt dat vele mensen boven de 50 wel eens moeten zoeken om de juiste naam te vinden voor objecten of personen in hun omgeving.

Soms ligt het op het puntje van onze tong, en zouden we het duizend keren zeggen maar slagen daar niet één keer in. Als vijftigers hebben we gemiddeld een halve seconde langer nodig om een alledaags voorwerp te benoemen dan twintigers en dertigers. En de 60-plussers hebben niet alleen meer tijd nodig om iets te benoemen, ze geven voorwerpen geregeld ook een verkeerde naam. Beweren psychologen van de Universiteit van Luik in het wetenschappelijk tijdschrift Journal of the International Neuropsychological Society.

De wetenschappers lieten 120 proefpersonen tussen de 25 en 90 jaar op de computer kijken naar verschillende voorwerpen uit het dagelijkse leven, zoals een fiets, een wekker en een viool. De deelnemers moesten de voorwerpen zo snel mogelijk benoemen. Hun reactietijden werden geregistreerd en met elkaar vergeleken. En wat bleek?

De deelnemers van rond de 50 jaar hadden meer tijd nodig dan jongere deelnemers maar kwamen uiteindelijk nog wel op de juiste woorden. Bij de 60'ers en 70'ers registreerden de onderzoekers ook verscheidene foute benaderingen.

Maar, joepie, er zijn lapmiddeltjes! **Geheugentraining. Ja! Maar ook prettiger bezigheden. Snoepen!** Specifieke stoffen in cacao kunnen de achteruitgang van het geheugen bij ouderen vertragen, zo blijkt uit onderzoek. Als vijftigers en zestigers geregeld een drankje drinken met antioxidanten die van nature voorkomen in cacao, presteren ze relatief goed bij geheugentesten. Hun geheugenprestaties zijn na het speciale dieet ongeveer vergelijkbaar met die van mensen die drie decennia jonger zijn. Dat melden Amerikaanse onderzoekers van het Taub Institute for Research on Alzheimer's Disease and the Aging Brain (Columbia University, New York) in het wetenschappelijk tijdschrift Nature Neuroscience.

Niet getreurd dus, zoete- en andere mondjes. Troost je, hoe meer je vergeet, hoe minder je moet onthouden! En ... hoe minder je kúnt vergeten!

Wim, euh..., Sohier

wij verzekeren u
een mooie dag!

 soenen-verzekeringen.be

GASTHUISSTRAAT 81 POPERINGE 057 33 41 41

AL WEERSKANTEN VAN DE SCHREVE

Ja..., wos da nu deur e fermen zunnslag? Deur d' uutoenderlikke passaoage van 'n Tour de France? Of deur de vele nie gerefuseerde stella'tjes, dat 'n zo zochte wos? Enfin, 't is nu nog glik, purper in ze kam moa nog ossan éven overtuugd van ze wettelik gezag probeerde sjampetter Benooë Benouwt orde, ruste, en schuuf in 't verkeer t' hoeden in Proven Binnestad.

En 't moe zien dat 'n nog nie heeële troebel zag want e kreeëg in 't midden van de stroate, vlak vor d' apothekerieë Regheeëre, pro mille-perluut Dooër Schrevel in de goaten, zo oéigepoepedroenke dat 'n mééër dan lutsebalieërde en mi mééër dan vele moeite nog nie deur ze flanellen beeëns zakte. Mi ze matrakke en vele, grooëte geboaren scheidre Benooë die zwiemloare bie ze nekvel, prommelde num mi vele moeite ol achter in ze dieënstootje en dieselde in zeven hoasten mi ze vangste noa 'n commessoaris in Poprieng.

Ol puffen, wriengen en trekken kreeëg Benooë ze vangste op 'n hoeten bank van 't wachtzoaltje en lieët num doar oentdooëien en op ze pas kommen.

"Eeën mi e soaveltj" op. Wupt dat hieër en nu oglik nie binnen!" groldre 'n commessoaris die zjuuste tewege wos ze salamistuutjes op 't eten. *"Wos die droenken tjoloare zuk e publiek gevoar voe Proven?"*

"Hela, hela, 't is nie voe dat vlieëgsje in z'n oge, moar en hoalde 't midden de stroate e droeven trek uut!"

"E droeven trek? Wufferen droeven trek?"

"Ewel hort, commessoaris! 'k Zagen 'n stupen en peisde die wilt eeën van ze schoebaans biengen, moar e wos dedju de witte schreve van de boane an 't op rollen. O j' ezo nie voe problemen zorgt in 't verkeer!"

Hoe kunnen de villorieders en d' otomobiliesten begod weten dan ze nog op 't zjuuste vak rieën?"

"J' hed doarin hoenderd t'n hoenderen glik," gaf 'n commessoaris toeë, "moa... zie gie wel zéker dat 'n ie die witte schreve an 't losfikkelen wos en z' oprolde voe ze mei te limperen noar huus?"

"Ozo zeker of da tweeë en tweeë vuve is! Nie olleeëne God, oek garde Benooë zieët alles! Voe zeker te zien van me slag, en e dudelik bewies t' hen, hen 'k ewacht toetdat ie ol e stik in ze achterbeuze estoken hadde. O je me nie glooft, tast num moar of! Kiek, kiek, 't hangt ol achter zelfs nog en ende uut ze broekbeuze!"

"k Peizen idder, Benooë, da 't ze poliesje- en brandweerbretellen zien! En angoande ze kleeërs, olleman lopt eklid lik dat 'n wilt. 't Is mode nu van sliengers en tuten! 't Vroook draagt wel carwashroks!"

"Ha, o je 't ezó bekiekt, commessoaris! Wuk doen ke? Num op staatskosten werevoeëren noar huus?"

"Da goat 't beste zien. Moa vor dan ke 't vergeten... Bedankt, Benooë, da je je djob ezo ter herte nimt!"

"Zoender dank, commessoaris, geirn edoan. En je wit, ot er etwot is, je moe moa roepen! 'k Goan Dooër nu subiet noa ze kot voeëren si, en toen dat ende witte schreve were vasteplakken vorda..."

"Ja, vordan d' er dooëdlikke accidenten gebeuren gunter, in 'n grooëten traffic van de baronnieë, pardong... van 't groafschap Proven!"

VOEL U IN UW KEUKEN
EEN ECHTE CHEF-KOK MET DE
KLEINE HUISHOUDELIJKE APPARATEN
VAN KITCHENAID.

Keukenrobot 5KSM150PSEER € 629,00

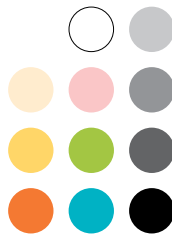
KitchenAid

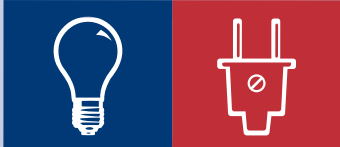
Sapcentrifuge
5KVJ0333EER € 359,00

Blender
5KSB5553 € 229,00

ELEKTROCAPPOEN^{nv}

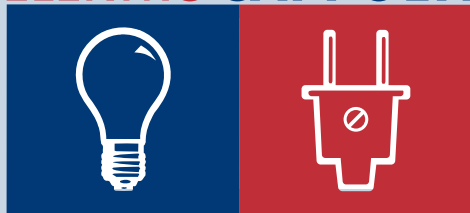
Prof. O. Rubbrechtstraat 12
8972 Roesbrugge-Haringe
Tel. 057 30 05 94
info@elektrocappoen.be
www.elektrocappoen.be

Wij aanvaarden
ecocheques

SCHREVELYNCK

Nadruk verboden

**OPEN OP ZONDAG 20 EN 27 DECEMBER
VAN 9 TOT 13 UUR**

**Prof. O. Rubbrechtstraat 12 - 8972 Roesbrugge-Haringe
Tel. 057 30 05 94 - info@elektrocappoen.be - www.elektrocappoen.be**

AEG L76485DFL
Wasautomaat

1400t - 8 kg - groot display - inverter motor - AquaControl - Protex - stoom - zilveren paneel - witte deur XXL - energieklasse: A+++ -10%/B

€599,00

Miele WKF 131 WPS - Wasautomaat

1600t - 8 kg - display - schuin bedieningspaneel - PowerWash System - CapDosing - softSteam-trommel - startuistel - autoclean-wasmiddellade - Profi Eco-motor - speciale programma's - energieklasse: A+++ -30%/A

€1349,00

AEG T65370DAH
Condensdroogkast - warmtepomp

7 kg - ProTex - display - ÖkoFlow - startuistel - sensor - energieklasse: A+

€599,00

Miele G 6200 bw - Vaatwasser

6 programma's - 3 temperaturen - display - ComfortClose - resttijdaanduiding - startuistel tot 24 u. - verswaterspoelsysteem - Thermospaar - AutoOpen-droging - sensory dry - Turbothermic droogproces - Perfect GlassCare - DosControl - 3D-besteklade - 14 bestekken - 44dB - energieklasse: A+++ - ook verkrijgbaar met besteklade G6200SC aan € 999

€949,00

**Liebherr
KP4220
Eéndeurs-
koelkast**

390 l - 185 x 60 x 63 cm - LED-temperatuurdisplay - flessendraagrooster - SuperCool automatisch - PowerCooling - 2 groente- en fruitladen op telescopische rails - energieklasse: A++

€849,00

Whirlpool GT 281 WH
Microgolfoven

solo - 700 W microgolfoven - 25 l - diameter draaischotel 28 cm - draaideur - Jet Menu - Jet Defrost - Jet Start

€149,00

DISNEY
DVD
CADEAU
TWTW € 60

Philips HD9230/50
Airfryer

1425 W - 0,80 kg frieten - timer 30 min -
rapid air - regelbare thermostaat -
uitneembare kuip

€209,99

€ 20
CASH
BACK

Philips HR7762/00
Keukenrobot

750 W - 2 l - mini hakker -
snij-en raspschijf -blender

€109,99

MET GRATIS
ACCESSOIRE
NAAR KEUZE
www.kenwoodworld.be

Kenwood KMM770 - Keukenrobot

1200 W - mengkom 6,7 l - ThermoResist glazen
blender AT358 incl. metalen behuizing -
metalen tandwielen - incl. K-klopper -
ballongarde & deeghaak - automatische
variabele snelheidsregeling + pulse -
antispatdeksel met vulopening

€499,00

€ 10
CASH
BACK

Braun MQ500 soup
Staafmixer

600 W-PowerBell
inox staafmixervoet -
2 snelheden -
kunststof maatbeker

€49,99

Bosch MFQ36470
Handmixer

450 W - 5 snelheden - inox staaf -
kloppers & kneedhaken -
mengbeker met deksel

€64,99

€ 15
CASH
BACK

€ 15
CASH
BACK

Philips HR2093/00
Blender

800 W - 2 l - glazen beker -
multispeed - crushed ijs -
unieke sapfilter

€109,99

Moulinex DJ755
Fresh express

150 W - 5 funktieegels -
direct serve - snijden,
raspen, hakken

€74,99

Moulinex DPA141
La Moulinette

1000 W - 0,3 l -
hakken, mixen -
afneembaar mes

€54,99

Braun FS3000
Steamer

850 W - 2 stoomkorven
3,1 l - rijststoomkom 2 l -
donkere stoomkom -
timer - vaatwasbestendig

€69,99

**Miele Complete C3
Powerline Havanabruin
Stofzuiger met zak**

1600 W - AirCleanfilter -
+/- toetsen via voetbediening -
toebehoren geïntegreerd - actieradius 11 m -
kleur: havanabruin - energieklasse: F -
prestatie op tapijt: C -
prestatie op harde vloer: A - stofemissie: B

€199,00

**Dyson DC 52 Animal Turbine
Stofzuiger zonder zak**

1200 W - 83 dBA - HEPA-filter -
parket- en turboborstel - trapzuigmond -
energieklasse: D - stofemissie: A -
prestatie op tapijt: B - op harde vloer: A

€519,00

**Philips GC4511/40
Stoomstrijkijzer**

2400 W - 45 g/min - reservoir 300 ml

€59,99

**Miele B2847
Strijksysteem - FashionMaster**

actieve strijkplank met 2 snelheden -
strijkijzer met zool met honingraatstructuur -
afneembaar waterreservoir -
continu bijvulbaar - 4 bar -
aparte antikleefzool -
automatisch ontkalken en spoelen

€1599,00

**MET GRATIS
ACCESSOIRE**

**Dyson V6
Steelstofzuiger**

21,6 Volt Li-Ion - 20 min. autonomie -
zonder zak - reservoir 0,4 l -
geïntegreerde kruimelveger

€349,99

**Rowenta DG8981 Stoomgenerator
silence steam Eco Intelligence**

2400 W - 6,5 bar - 120 g/min -
afneembaar reservoir 1,4 l - eco-functie -
antikalksysteem

€349,99

Philips S5400/06 Scheerapparaat

multi precision -
super lift&cut -
precisiestrimmer -
afspoelbaar -
autonomie 45 min -
oplaadtijd: 1 u - travellock

€89,99

€ 30
CASH
BACK

Braun 3040 WD Scheerapparaat

wet&dry - flexibel scheerhoofd -
twinfoil + middentrimmer -
autonomie 50 min -
oplaadtijd: 1 u -
volledig wasbaar

€129,99

Braun D 10 Mickey Mouse Tandenborstel kids

oplaadbaar -
musical timer -
body "Mickey" -
1 opzetborsteltje

€39,99

Philips HC5440/80 Trimmer

contour tracking 2D -
0,5 mm en 1-23 mm
met vergrendeling -
oplaadbaar- zelfreinigend

€44,99

Braun Cruzer 6 Beard & head cruzer

trimmen en scheren van
haar en baard met telkens
6 verschillende lengtes -
autonomie: 40 min -
oplaadtijd: 1 u - volledig
afwasbaar - opbergtas

€84,99

Dreamland 16045A Elektrisch tweepersonsdeken

2 personen - dubbele bediening - 150x137 cm -
wasbaar - auto off - verwarmt zeer snel in
5 minuten - beveiliging tegen oververhitting

€99,99

Philips HP6366/00 Ladyshave

oplaadbaar - wet&dry -
met bikinitrimmer

€42,99

€ 15
CASH
BACK

Braun SE7561 - Epileerapparaat

epileren en scheren - 2 snelheden -
40 pincetten - smartlight - wet&dry -
autonomie: 40 min - oplaadtijd: 1 u

€139,99

€ 10
CASH
BACK

Philips BHD176/00 Haardroger

2200 W - 6 snelheden -
koude luchtstand -
ionische boost - diffusor

€39,99

Philips HPS940/00 - Automatic curler

borstelloze motor -
3 warmte-instellingen - timer -
instelbare krulrichting -
meedraaiend snoer 2 m

€99,99

€ 20
CASH
BACK

Philips HP8325/10 - Stijltang

210° C - keramische buitenlaag -
XL platen - handvatvergrendeling -
ionische conditionering

€29,99

Braun HD 585 Haardroger

2500 W - 3 warmtestanden -
2 blaasstanden - koude luchtknop - diffusor

€49,99